

FRANKAS IR MARKĖ

VALIUTOS PABRANGINIMO KLAUSIMAS VOKIETIJOJE

"Frankas dabar yra lygus 0,160 gramo aukso" -- paskelbė Prancūzijos ministerio kabinetas už praėjusio penktadienio vakarą 19 val. 30 min., tuo būdu numušdamas jo vertę 11,1%. Tas laikas buvo labai gerai parinktas, galima sakyti, kada visa Prancūzija atostogavo ir bet kokioms spekuliacijoms progos kaip ir nebuvo. Juo labiau, kad kartu ir išgaliojo potvarkis draudžiant kelti kainas.

Aplamai imant, tas nuotaras neturėtų būti niekam staigmena. Tiesa, de Gaulle dar praėjusių metų lapkričio mėn., o vėliau ir į jo vietą išrinktas Georges Pompidou franko nuvertinimą bu-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

vo pavadinę 'absurdu', tačiau tokiais atvejais, tenka pasikliauti ne prezidentų žodžiais, bet realiais apskaičiavimais. Dar 1968 metais prieš nelaimingą gegužės mėn. revoliuciją -- riaušes, Prancūzija savo aukso atsargomis stovėjo antroje vietoje po JAV. Ji turėjo per 5 bilijonus dolerių vertės geltonojo metalo. Tačiau nuo birželio iki gruodžio mėn. tos atsargos sumažėjo daugiau kaip per pusę. O po to prancūzai netekdavo po 200.000.000 dolerių aukso kas mėnesį. Prancūzijos eksportas dėl pakilusių kainų gerokai sumažėjo, prekybos balansas per šiuo metų pirmą pusmetį buvo suvestas su 300 milijonų dolerių deficitu. Viso to akivaizdoje nenuostabu, kad franko vertė teko sumažinti tuo būdu siekiant sumažinti prancūzų gaminių kainą užsienio rinkose ir kartu pritraukti daugiau turistų į Prancūziją. Ar tai ir bus pasiekiama, atsakymas nėra visai tikras. Kylančios kainos gali labai greitai pirmą efektą pakeisti. Daug kas priklauso nuo to, ar bus pakankamai drausmės kainas ir atlyginimą išlaikyti dabartiniame lygyje. Reikia dar atsiminti, kad Prancūzijos žemės ūkio, kurio gaminių kainos yra nustatytos, kaip ir kitų Bendrosios Rinkos kraštų, pagal dolerio kursą. Atseit, kviečiai, pienas ir jautiena automatiškai pabrangė 11,1 procentų.

Už tat prancūzai labai pageidautų, kad vokiečiai pakeltų savo markės kursą. Skačiuojama, kad turint galvoje vokiečių ūkinį stovį, jų markė yra verta bent 7,5% daugiau negu jos santykis su aukso ir doleriu nusako. Pačioje Vokietijoje ginčas dėl to, ar markės vertę pakelti ar ne, pasidarė rin-

kininės propagandos objektu. Viena vyriausybės koalicijos partija -- krikščionys demokratai yra nusistačiusi prieš pakėlimą, aiškindama, kad dabartinė markės vertė padeda eksportui. Prieš markės vertės pakėlimą yra finansų ministeris Straussas. Už pakėlimą yra socialdemokratų partija ir ūkio ministeris Schilleris. Jo argumentas yra toks, kad nenormalaus t.y. aukštesnio markės kurso laikymas ilgai nei duos daugiau žalos negu naudos. Algu pakėlimas anksčiau ar vėliau pakels kainas, o kiti kraštai numušdami savo valiutų vertę, savo gaminius atpigins užsienio rinkose. Tuo tarpu markės vertės pakėlimas sumažintų viduje spaudimą kelti atlyginimus. Socialdemokratų partija savo rinkiminėje propagandoje, turėdama galvą praleisti atostogas užsienio, išskaičiavo kiek daugiau už savo markę vokiečiai gautų prancūzų bei šveicarų frankų ir kitų valiutų markės vertę pakėlus 8%.

Žodžiu, franko vertės numušimas markės vertės pakėlimą pavertė vokiečių rinkimų propagandinės kovos svarbiausia tema. Socialdemokratai, kurie per šiuos rinkimus tikisi gauti daugiau balsų negu krikščionys demokratai aiškina, kad markės vertę reikia pakelti tuojau, nelaukiant rugsėjo mėn. pabaigos rinkimų rezultatų.

N.Y. TIMES APIE ARVYDĄ KLIORĘ

Tarp mokslininkų, kurie iš Pasadenos (Kalifornijoje) marineriais "čiupinėjo" Marsą, yra ir lietuvis, dr. Arvydas Klierė.

Rugpjūčio 3 d. New York Times, pasakodamas tų mokslininkų sam-

tytų metų rugsėjo 30 ir 31 dienomis, Kanadoje, Toronte, The Sutton Place viešbutyje, 955 Bay Street, įvyks septyn-

Jungtinių Amerikos valstybių valstijose ir rengti kas dveji metai sąjungos suvažiavimus.

Antras suvažiavimas

Dr. Henrikas Brazaitis, Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos pirmininkas.

tasis Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavimas. Ši profesinė organizacija susikūrė 1957 metais Darbo dienos savaitgalį, Chicagoje. Tuo metu į Chicagoją buvo suvažiavę Jungtinės Amerikos Valstybės ir Kanadoje gyvenantieji lietuviai gydytojai, kurie ir davė pradžią šiai organizacijai. Suvažiavimo metu buvo išrinktas sąjungos pirmininkas dr. A. Montvydas, kuriam buvo pavesta plėsti sąjungos veiklą kuriant lietuvių gydytojų draugijas paskirose

protavimus apie gautuosius duomenis iš Marso, minėjo ir dr. Klierės pasakodamas. Būtent, pažymėjo, kad

(Nukelta į 2 psl.)

PASaulio IR AMERIKOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMAS TORONTE

žiavimo metu, įvykusio 1967 metais Clevelande -- dr. H. Brazaitis, kuriam ir tenka kartu su Kanados Lietuvių Gydytojų sąjunga bei jos pirmininku dr. A. Pacevičium ruošti šį septintą suvažiavimą.

Peržvelgę sąjungos pirmininkų pavardes, matome, kad dauguma jų dalyvauja ne tik profesinių organizacijų gyvenime, bet ir visuomeninėje veikloje. Dabartinis sąjungos pirmininkas dr. H. Brazaitis yra taip pat ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos narys.

Būsimos lietuvių gydytojų sąjungos suvažiavimo metu yra numatyta visa eilė mokslinių pasikaltų bei diskusijų. Mokslinių diskusijų moderatorium numatytas dr. J. Valaitis, o paskaitininkais pakviesti šie daktarai: A. Butkus, V. Pavilaniš, V. Vaitkevičius ir M. Yčas.

Be mokslinių pranešimų yra numatyta dvi visuomeninio turinio pasikaltos: "Analogija Artis Vitalis" inž. dr. A. Kulpačiūsis ir "Medicina Didžiojojo Lietuvos Kunigaikštijoje" -- dr. J. Puzino. Suvažiavimo meninė programą išpildys solistas S. Baras.

Šio suvažiavimo rengimo techniskąją našta neša Kanados Lietuvių Gydytojų Draugija, kurios valdybą sudaro dr. A. Pacevičius -- pirmininkas ir nariai: dr. S. Dailė, dr. A. Šalkus, dr. A. Užupis -- Lukas ir dr. J. Vingilis.

Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjunga yra profesinė organizacija, bet jos suvažiavimuose bus profesinių reikalų būna nagrinėjami lietuvių išeivijos problemos bei kiti mūsų visuomeniniai reikalai.

Sąjunga turi savo laikraštį -- Lietuvių Gydytojų Biuletinį, kurio redaktorium yra dr. M. Budrienė. Jai talkininkauja redaktoriai dr. S. Budrys, dr. A. Garūnas, dr. V. Tauras. (rd)

įvyko 1959 metais Clevelande, kurio metu dr. A. Montvydas buvo perrinktas sąjungos pirmininku. 1961 metais, trečio suvažiavimo metu New Yorke pirmininku buvo išrinktas dr. S. Biežis, o ketvirto, įvykusio 1963 metais Chicagoje -- dr. V. Tauras. Šio suvažiavimo metu Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjunga buvo pavadinta Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjunga. Šitaip pasivadinti sąjunga pasiryžo apjungti viso pasaulio lietuvių gydytojus į vieną profesinę organizaciją, nes paaiškėjo, kad lietuvių gydytojų yra ir kituose kraštuose, kaip Pietų Amerikoje, Anglijoje, Australijoje ir Vokietijoje.

Penkto suvažiavimo metu, kuris įvyko 1965 metais Detrote pirmininku buvo išrinktas dr. S. Budrys, o šešto suva-

Ruošiantis suvažiavimui, PLG pirm. dr. H. Brazaitis ir sekr. dr. D. Degesys lankėsi Toronte ir tarėsi su Kanados Lietuvių Gydytojų Draugijos valdyba. Nuotraukoje iš kairės: dr. A. Šalkus, dr. A. Užupis-Lukas, dr. H. Brazaitis, dr. D. Degesys. Stovi: dr. S. Dailė, dr. A. Pacevičius ir dr. J. Vingilis.

Kas nauja Pasaulyje

● **ASTRONAUTAI** Armstrong Aldrin ir Collins praėjusią savaitę New Yorke buvo triumfaliniai sutikti. Žmonių entuziazmas buvo daug didesnis negu pasitinkant Atlanto nugalėtoją Lindberghą ar generolą MacArthurą. Priskaitoma, kad du milijonai newyorkiečių pasitiko gatvėje erdvinių užkariautojus. Nemažiau triumfaliniai astronautai buvo pasitikti Chicagoje ir Los Angeles.

● **PRANCŪZAS** Francis Roussilhe, dirbęs kaip archyvaras NATO štabe, belgų saugumo organų buvo suimtas ir išduotas Prancūzijai. Jis kaltinamas valstybės paslapčių išdavyste ir jam gresia mirties bausmė. Kelerių metų bėgyje, tarnaudamas NATO štabe, sovietams jis išdavė nemažai svarbių dokumentų. Iki suėmimo, bendradarbių buvo laikomas pavyzdgingiausiu tarnautoju, kuriam atrodė politika visai nerūpėjo ir mėgo krapštytis savo darže.

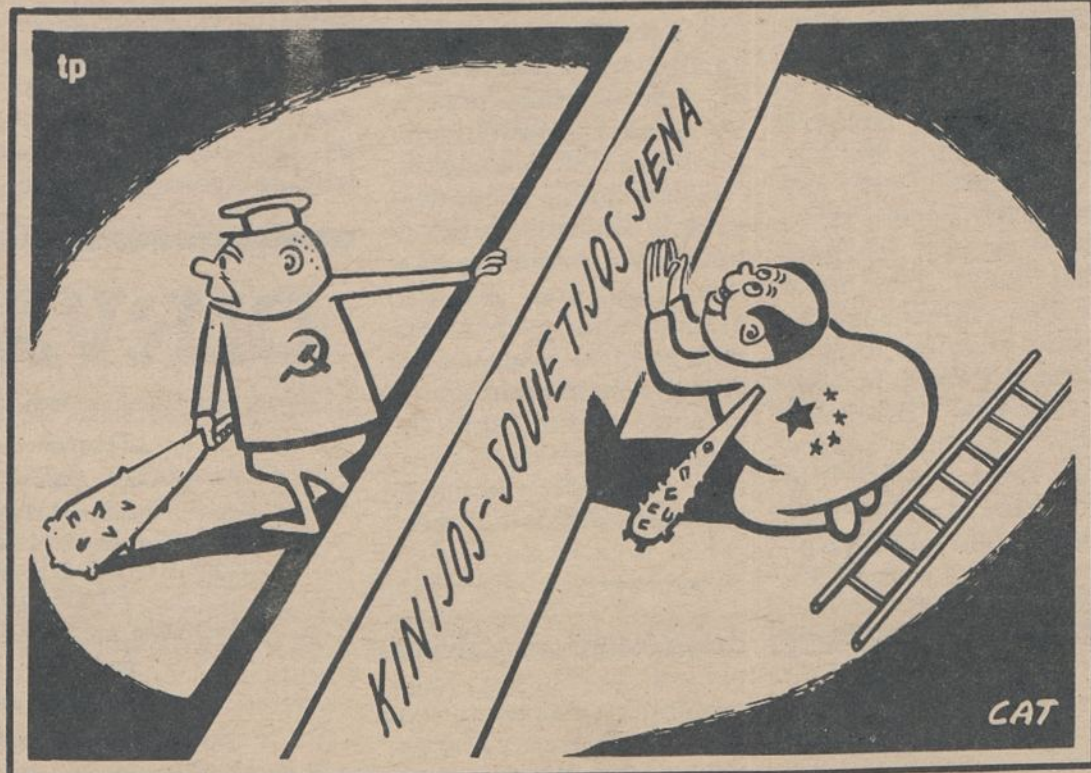
● **AIRIJOJE** Londonderry tarp katalikų ir protestantų vėl kilo kruvinos riaušės, kurių metu žinti išsiskaitę angliu kariuomenė. Ši šiaurinė Airijos dalis tebėra angliu okupuota ir jai nena rima leisti prisijungti prie Airijos respublikos.

● **KORSIKOJE** iškilmingai buvo paminėta 200 metų nuo Napoleono gimimo sukaktis. Žmonių buvo tiek privažiavę, kad viešbučiai nepajėgė sutalpinti visų turistų.

● **DR. BLAIBERG**, Pietų Afrikoje, kuriam buvo perkelta širdis ir ilgiausiai išgyveno, mirė. Jo operacija, kurią darė dr. Barnard, buvo laikoma pasisekusia. Nuo 1968 m. gruodžio m. buvo padarytos 96 širdies perkėlimo operacijos ir apie 30 pacientų dar gyvi.

● **VENGRIJŲ** LAKUNAS Josef Biro su MIG 19 pabėgo iš Vengrijos ir nusileidė Italijoje. Su laikiusiems policininkams jis įteikė dokumentus, kurių turinys neatidengtas spaudai. Jis pasiprašė italų vyriausybės politinės globos.

● **ČEKOSLOVAKIJOJE** armija aliarms stovyje, laukiant didesnių neramumų rugpjūčio 21 sukakties proga. Vyriausybė įsakė griežtai malšinti demonstracijas. Prieš porą savaičių prie Karlovy Vary, garsiajame kurorte, tarp čekų ir sovietų kariuomenės įvyko susišaudymas. Čekas atsisakė klausyti girto rusų karininko įsakymo ir to pasekoje įvyko ginčas ir susišaudymas. Sakoma, kad žuvo 40 sovietų ir 15 čekų kariuomenės.

Mao: -- Šventas Staline, atitolink jį nuo čia!

Metropolitan Operos žvaigždė Lilija Šukytė

LILIJA ŠUKYTĖ vokiečių spaudoje

Liliją Šukytę Vokietijos operos kritikai iškėlė, kaip geriausią solistę bei aktorę Muencheno operos festivalyje geriausiai pateiktos brandžiausios Mozarto operos spektaklyje. Tai

buvo Mozarto komiška opera "Cosi fan tutte", pažodžiui išvertus -- "Šitaip daro visos", arba pagal prasmę -- "Moterys visos tokios". Tai gana sunkiai įkandama opera, tad vokiečių sce-

noj esanti gana seniai matyta. Šis pastatymas esąs visais atžvilgiais puikiai nusisekė.

"Lilian Sukis (Fiordiligi vaidmeny)", rašė Muencheno TZ (Teatro laikraštis) liepos 18, "kuri yra lygiai iškili koloratūrinė didžiagreytybė, kaip ir pilname plačiamasčių kantilenų skambume, urmu užkariavo Muencheno operos mėgėjus. Jauna kanadietė, dirbanti "Met" operoj ir G. Renneto kuriam metui galėjusi būti atkviesta Muenchenan, yra didelis valstybinės operos laimėjimas".

DIE WELT: "...gražus, jaunas, aukštumose itin grynas, vidutiniame registre dar kiek neutralus, vandens skaidrumu skambas balsas, giliai permąstytas, kruopštus vaidinimas, ypač elgesy su meilikautojais, kurie turi būti apmaldyti".

MUENCHENER MERKUR: "Lilian Sukis Fiordiligi yranepamainomas laimikis. Šioj rolėj visada tenka koks nors atsisakyti dainavime, vaidinime ar išvaizdos įtikinamume. Lilian Sukis laimingų būdu turi viską. Ji sudoruoja su "Uolų arija", šiuo neįmanomiausiu dainavimo vienetu iš visų Mozarto sukomponuotųjų; žvilgantys išeina heroiški perėjimai iš aukštųjų į žemumas (ir čia jos sopranas stiprus) ir pašėlusios ryžtingos koloratūros. Ir pagaliau bent kartą jaunuoliška, net mergaitiška Fiordiligi, žavinga pažūrėti, pagaliau ir tas vaidinimas, įtikinąs vaizduojamo personažo rimtumu bei aistra, bet tuo pačiu metu bevaldą visus moteriško koketiškumo registrus ir perteikias mylinčio geidimo spinduliu, pasidavimą akimirkai ir karštakraujingumą".

SALZBURGER NACHRICHTEN: "Dainininkė šioj rolėj, dar jauna, Lietuvoj gimusi, šiaurinėj Vokietijoj augusi kanadietė Lilian Sukis iš "Met", Europoj yra didžiai džiuginantis radinys. Labai simpatingos išvaizdos ir laikysenos, nustebino savo laisva, puikiai išlavinta koloratūra ir retu sugebėjimu dramatinės įtampas perteikti su tikru jausmu ir raminančiu lygumu. Tad nenuostabu, kad Giunteris Rennertas šią menininkę atsikvietė pusmėčiui į Bavarijos valstybinę operą".

SUEDEDEUTSCHE ZEITUNG, kaip ir kiti, pagyręs sėkmingą šios operos atnaujinimą Vokietijoje, beveik pusę visos recenzijos paskyrė L. Šukytės bio- bei kerjerografijai: "Daili, nepaisant trejų metų stažo Met - operoj, mergaitiškai kukli menininkė yra viena iš nedaugelio, kurias Rudolfas Bingas maždaug tiesiai iš konservatorijos įtraukė į Met..." Žinoma, pažymėjo, kad L. Šukytė "Lietuvoj gimusi, 1944-1950 gyveno šiaurinėj Vokietijoj, ligi su motina išvyko į Kanadą".

Rugsėjo 14 d. L. Šukytė bus jau grįžusi iš Vokietijos ir koncertuos New Yorko Town Hall. Šis jos koncertas bus progą ir New Yorko bei apy-

NAUJAS NAMAS VIENKIEMYJE IR ILGALIEŽUVIS KAIMYNAS

Rezistencija prieš okupacinės valdžios padiktuotus reikalavimus Lietuvoj pasireiškia labai įvairiais pavidalais. Apie vieną tokį atvejį rašo TIESA (rūp. 5) vienoje iš savo "nepaprastų istorijų":

"... valstietis St. Kudrevičius pasistatė namą, naują, mūrinį, net skamba. Ir stovi jis ne kur nors naujoje gyvenvietėje, o vienui vienutėlis pukuojasi senajame Kudrevičiaus vienkiemyje.

"-- Jeigu Kudrevičius pasistatė vienkiemyje, tai kodėl aš negaliu -- nutarė kolūkietis P. Krušinskas. Nuėjo į Kapsulės rajono vykdomąjį komitetą, išdėstė savo planus, pasiremdamas kaimyno patirtimi. Bet Krušinskui žodžių buvo paaiškinta, kad savavališka statyba negalima nei tam, nei anam. Įstatymas vienas. Kad būtų tikriausiai, rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas A. Vilūnas parašė dar tokį raštą: "Į Jūsų 1968.08.27 d. (t.y., pernai, rūp. 27 d. E.) rajono vykdomojo komiteto posėdyje buvo apsvarstytas Kudrevičiaus savavališkos statybos klausimas. Rajono vykdomasis komitetas įpareigojo pažeidėją per mėnesį laiko nugriauti pastatytą namą ir persikelti į gyvenvietę". Gavęs tokį raštą, Krušinskas laukė lygybės triumfo -- kada jo kaimynas savo rankomis pradės naują namą griauti. O namas stovi sau kaip stovėjęs, savininkas jį dažo, gražina, išsienos, gink dieve, nė vienos plytos nelupa ir stogo neardo. Praėjo penki mėnesiai. Nesulaukęs, Krušinskas parašė antrą laišką -- šį sykį redakcijai. Dabar A. Vilūno atsakymas buvo dar trumpesnis ir konkretesnis: "Rajono vykdomojo komiteto 1968. 11.13 d. sprendimu Nr. 309 Kapsuko tarpkolūkinės statybos organizacija įpareigota nugriauti pil. Kudrevičiaus gyvenamą namą jo sąskaita". Atėjo žiema. -- Nugalėjus tavo namus statybininkai mechanizatoriai, -- pagalvojo apie kaimyną Krušinskas. Ir vėl apsiriko. Tie, kurie turėjo griauti -- nesirodė. O kiti -- toliau statė, dailino. Tada Krušinskas parašė trečią laišką. Dabar plunksnos ėmėsi pats Kapsuko rajono vykdomojo komiteto pirmininkas R. Pačėsa: "Pranešame, kad nugriauti Kudrevičiaus savavališkai pastatytą namą negalime, nes jis šiame name gyvena. Norint savavališkai pastatytą gyvenamą namą nugriauti, reikia jam (?) suteikti gyvenamąjį plotą. ATEITIES kolūkis bei Jurgoželių apylinkės

vykdomasis komitetas gyvenamo ploto neturi". TIESA sakosi nežinanti, reikia ar nereikia tą namą griauti. Tik kuriems galams, esą, reikėjo tokius raštus rašinėti...

Iš tikrųjų, ko toj Jurgoželių apylinkėj trūksta, tai geros tarkos skundiko perilgam liežuviui nutarkuoti... (ELTA)

YRA KNYGŲ IR NĖRA KNYGŲ...

Ne vien kultūrininkų suvažiavime Vilniuje buvo pastebėta, kad dideli knygų skaičiai neliudija aukštos kultūros, jeigu daug knygų nereikalingų, o maža reikalingų. Tą patį tvirtina ir mokyklų inspektorius iš Alytaus TARYBINIAME MOKYTOJUJE (liepos 2). Visų pirma jis įsitikinęs, kad mokinių rašiniai literatūros klausimais, jeigu ir taisyklingsiais žodžiais bei sakiniais parašyti ir todėl paprastai mokytojų gerais pažymiais įvertinami, savo turiniu esą dažniausia skurdūs, pilki. O to pilkumo priežastis -- mokinių neišprusimas, nepakankamas išsilavinimas literatūrai suprasti ir sąmoningai vertinti. O to priežastis esanti ta, kad mokiniai retai teskaito ar net visai neskaito pamokose nagrinėjamų grožinės literatūros kūrinių. Okodėl neskaito, -- irgi yra priežastis: mokyklinėse ir viešosiose bibliotekose tik kaikurių tų kūrinių esą "po vieną kitą egzempliorių, arba ir visiškai nėra".

Dar 1966 metų statistikoj buvo tvirtinama kad masinių bibliotekų esą 2132, o jose knygų daugiau kaip 16 milijonų -- apie 30 kartų daugiau, kaip 1940 metais... O būtinai reikalingų knygų vistiek "tik po vieną kitą, arba visiškai nėra"... (E)

"SLAPTOJI DIPLOMATIJA"

KOMJAUNIMO TIESA (liepos 8) paskelbė pranešimą, kad "Liesma", sovietinė knygų leidykla Rygoje, išleisdusi V. Sipolio rusų kalba parašytą knygą vardu "Slaptoji diplomatijs". Anot pranešimo, knygoje dokumentais esančios vaizduojamos "imperialistinių valstybių intrigos" Baltijos valstybėse prieš Sov. Sąją ir Estijos, Latvijos bei Lietuvos vyriausybę

dalyvavimas tose "intrigose". Medžiaga esanti naudota iš Estijos, Latvijos, Vokietijos, Lenkijos ir kažkurių kitų valstybių užsienio reikalų ministerijų slaptų archyvų. Knyga apimanti 1918-1940 metų laikotarpį. (E)

DR. A. KLIORĖ

(Atkelta iš 1 psl.)

"Dr. Arvydas Kliorė, dirbąs Sprausminių Pavarų (Jet Propulsion) Laboratorijoje, parėmė nuomonę, anot kurios asigalio gaubtuvas esąs iš sausojo ledo".

(Suprantama, čia minimas asigalis yra Marso. Gaubtuvas -- balta Marso asigalio danga. Sausasis ledas -- užšalęs anglies dvideginis).

Toliau sakoma kad dr. Kliorė nurodęs į duomenis, gautus radijo ženkais, rodančiais, jog žemutinė atmosfera ties asigaliu esanti pakankamai šalta tokiam ledopavidalui susidaryti. Tie duomenys buvę gauti registruojant Marso atmosferos poveikį radijo signalams tuo metu, kai Marineris 7-tasis buvęs kurį laiką užslinkęs anapus planetos. (E)

LITHUANIA 700 YEARS

Veikalas kainuoja 12 dol. Per LNF užsisakant -- 10 dol. Čekį rašyti: Lithuanian Independence Fund Inc. 87-80 96 Street, Woodhaven, N. Y. 11421. Norintieji knygą platinti kreipiasi tuo pačiu adresu.

HELP WANTED MALE

WANTED AT ONCE
LATHE OPERATOR
Must be able to set up work from Blue Prints & Close Tolerance.
For Afternoon Shift.
Steady work and overtime.
LEAR SIEGLER
8601 Epworth Detroit, Mich.
(313) TL 7-6100
An Equal Opportunity Employer (58-67)

BORING MILL
PLANERS
DIE MAKERS
Overtime. Top rate. Must be journeyman. Full benefits.
Scotten Die & Machine
3545 SCOTTEN DETROIT, Mich.
(61-66)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
WOOD PATTERN MAKERS
WOOD MODEL MAKERS
Day work. Steady work. Good rates. Fringe benefits.
LEE INDUSTRIES INC.
25037 West Warren
Dearborn Hts., Mich.
(60-66)

EXPERIENCE
PRESS OPERATORS
Who can set up and read Blue Prints on short run work.
Steady work and fringe benefits.
Auto City Sheet Metal Co.
4601 Nancy Detroit, Mich.
313 -- 893-3000 (65-68)

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. pinigais/čekiu, už kuriuos prašau atsiųsti:
..... egz. Stefanijos Rūkienės "Vergijos kryžkeliuose"
(paprastais viršeliais su aplanku), kainą 5 dol.

Mano adresas:
(pavardė ir vardas)
.....
(namo numeris ir gatvė)
.....
(miestas ir valstybė, zip Nr.)

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published Two Times a Week
every Wednesday and Friday

by American Lithuanian Press Radio Ass'n.

VILTIS, Inc. (Non-profit)

Subscription per year \$13.00. Single copy 15 cents.

Editor Vytautas Gedgaudas.

Business Manager Kazys S. Karpius.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.
Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00.

VIENYBĖ AR LIKVIDACIJA?

Pažvelgus į šių dienų mūsų spaudą, gaunasi išpūdis, kad visai pagrįstai kasdien žymiai mažėja mūsų veikla besidominčių, o dar labiau toje veikloje dalyvaujančių, savo poilsio valandas auksuojančių bei lėšomis remiančių lietuvių skaičius.

Beveik visų laikraščių antraštės saukto šaukia -- vienybės, bet kai po antraštės paskaitai visą straipsnį, tai išitiktini, kad anot Australijoje leidžiamos "Mūsų Pastogės", tos pačios vienybės varden siekiama dar didesnės vienybės po viena kepure, kad daugeliu atvejų asmeninės ar grupinės ambicijos nustelbia tautinius ir bendruomeninius interesus. Toks vienybės sąvokos linksniaimas tęsiasi jau eilę metų ir to pasėkoje didelė lietuvių dalis užsidarė savam kieme ir šiandien jų nepasiekia jokie vienybės šauksmai. Ypač garsiai šaukia vienybės Lietuvių Fronto Bičiulių leidžiamas žurnalas "Į Laisvę" paskutiniame numeryje, 1969 m. birželio mėn. primygtinai įrodinėdamas, kad vienybės varden reikia iš pagrindų keisti Lietuvos laisvinimo veiklą ir siūlo, jog vienintelis pajėgus organas Lietuvos laisvinimui tėti yra tik JAV Lietuvių Bendruomenė. Cituojama frontininkų politinėse diskusijose pasisakymai, kuriuos deka, tenka labai suabejoti, būtent:

"Laisvinimo institucijų viršūnėse kažkaip jaučiama entuziazmo stoka. Būtų idealu jei JAV Lietuvių Bendruomenė ir Amerikos Lietuvių Taryba susijungtų į vieną organą ir veiktų pasiskirstę veiklos sritimis. Veiksniams yrapasidiloma ir gerų idėjų, bet nėra kas tas idėjas pasvarstyti. Vliką reformomis reiktų stiprinti..."

Skaitytojams neatrodo, kad laisvinimo viršūnėse trūktų entuziazmo ir gerų idėjų iš pačių viršūnių išeinančių, o dar daugiau siūlomų iš šalies, netrūksta ir tų idėjų svarstytojų posėdžiaujančių net iki aušros, o labiausiai trūksta darbo rankų ir protų, kurie tas idėjas įgyvendintų. Nedaug rasime kraštutinių optimistų, kurie tikėtų, jog B-nė pajėgs greičiau įgyvendinti už ALT ir VLIKą. Ką gi iki šiol B-nė pati atliko? Visas jos idėjas įgyvendino daugumoj atskiri sambūriai ar pavieniai asmenys. Tačiau jie visi mieliai atidavė B-nei pasisekimo laurus. Ir visai natūralu, nes jie visi yra LB-nės nariai, jei ir netiesioginiai, tai bent plačiaja to žodžio prasme. Juk ir kiekvieno mokslininko ar menininko lietuviu vardu laimėjimai teikia LB-nei garbę.

Kitas minėtam žurnalui taip pasisako: "Mūsų laisvinimo institucijos sustingo. Naujų idėjų ir naujos taktikos pasiūlė

partizaniniai judėjimai. Ypač gyvastingai pasireiškė Rezoliucijoms Remti Komitetas..."

"Visuomenė maitinama rezoliucijomis ir deklaracijomis. Jei tos institucijos nenori ar nepajėgia reformuotis, laisvinimo veiklos vadovybė turi perimti Lietuvių Bendruomenę..."

Leonardas Valiukas tačiau pasigaili veiksmų ir liepia negriauti: "Nei ALT-bos nei VLIKo niekas neturėtų griauti. ALT-ba išgyvena didžiulę krizę ir griūva pati. VLIKas turi gyvybės, bet neturi planų ir nerodo išrutos išsimušiančios veiklos. LB-nė turi ruoštis momentui, kada visas laisvinimo darbas užguls ant jos pečių. Prie PLB nedelsiant sudarytinos politinės komisijos. Jų veiklos ir darbo horizontai būtų neriboti jau dabar veikiant tose srityse kur nieko nedaro ALT-ba ir VLIKas..."

Daleiskim, kad tos institucijos neišeina iš rutinos, bet kaip toli išsiliesia iš krantų Rezoliucijų Komiteto atsiekimai. Į tai gana aiškiai tose pačiose jų diskusijose atsako Alena Devenienė:

"Neuždaryti VLIKo, jis atlieka svarbias funkcijas. Mes čia kalbame ir šiaip ir taip, bet ir komunistai nori mūsų veiksmus sugriauti. Čia buvo minimas senatorius Kuchel, kurs daug prisidėjęs praversti H. Con. Res. 416. Bet jis rėmė tiltų statymą su sovietais. Balsavo už konsularinės sutarties ratifikavimą. Su tokiais mums bendrauti nereikėtų..."

Jei kalbame apie vieną pusę, tai žvilgtelėkim ir į kitą. Rezoliucija priimta ir pagal rutiną padėta į lentyną. Tiek ALTa tiek VLIKas ir LB-nė su Rezoliucijų Komitetu dirba visi pagal imanomą rutiną, kol tarptautinės politikos įvykiai ta kryptimi nepajudės. O mums tik reikia būti laiku pasirodusiems.

Užtenka reformų, juk visą 20 metų šiame krašte mūsų veikla remiasi reformomis. Dar taip neseniai VLIKas pasiekė konsolidacijos. Visi veiksniai kartu su Bendruomene specialiojo savo konferencijoje priėjo vieningos nuomonės ir apsiungė, įsteigę Jungtinį Finansų Komitetą, kuris tačiau pasitiekė lietuvių visuomenę nesulaukę, nes žmonės negaili aukos tikrai matydami realų tikslą.

Žinoma, reformos nėra blogas reiškinys, tikėkime, kad ir B-nė gali neblogiau už VLIKą ir ALTą atlikti politines funkcijas, tačiau visi pasisakiusieji už tų abiejų institucijų griovimą ar į B-nę įjungimą, nei vienas nenurodė, ką jie geriau ir daugiau sugebėtų atlikti, ko daugiau galėtų pasiekti B-nė dabartinėse sąlygose? Išeis taip, kad nesibaigiant politinių kėdžių perstatinėjimui, jos pasiliks tuš-

MĄSTYKIME IR VEIKIME IŠ NAUJO (I)

STASYS ŽYMANTAS

Š.m. sausio mėn. 25-26 d. Los Angeles Statler Hilton viešbutyje LFB Los Angeles sambūrio rengtame politinių studijų savaitgalyje Lietuvos laisvinimo problemoms svarstyti pagrindinį pranešimą padarė prof. Stasys Žymantas, senas Dirvos bendradarbis.

Šis pranešimas buvo atspausdintas "Į Laisvę" žurnale Nr. 45. Dėl jo aktualumo ir įdomumo, autoriui ir žurnalo leidėjams sutikus, šį prof. S. Žymanto pranešimą perspausdiname Dirvos skaitytojams.

"Draugas" 1969 VII 2 d. II dalyje tą pranešimą taip įvertino:

"Pačiu tikruoju (Į Laisvę) numerio nugarkau liu laikytinas Stasio Žymanto straipsnis "Mąstykime ir veikime iš naujo". Tai labai logiškas ir šaškotas žvilgsnis į šiandieninę mūsų plačiausios visuomeninės kūrybinės veiklos barą. Autorius moka iliustracijai pasirinkti faktus, moka juos sumaniai įpinti į kontekstą ir daryti savas, išmintingai pagrįstas išvadas. Net ir kalbinio bei stilistinio įforminimo prasme Žymanto straipsnis daugeliui rašančiųjų turėtų būti pavyzdys".

We have come into a time when evolution has run far ahead of our political ideas.

Walter Lippmann

LAISVĖ PER LENGVAI PRARASTA

Maždaug prieš 15 metų kalbėdamas per Amerikos Balsą Europoj Lietuvos jaunimui, Nepriklausomybės akto signataras prelatas Kazimieras Šaulys savo žodyje tarp kita ko nurodė, jog visi mes kartas nuo karto turėtume padaryti savo gyvenimo ir veiklos Lietuvių tautinės sąžinės ataskaitą.

Tokia lietuvių politinių išeivijų tautinės sąžinės ataskaita šiandien ypač praverstų.

Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę praradome lengvai, per lengvai. O kas lengvai prarandama, sunkiai atgaunama. Tas klausimas ne vieno mūsų pašamoneje vis iškyla ir mus kankina. Lygiai kaip ir Čekoslovakijos nespriešinimas Hitlerio ultimatumams ir nacių invazijai iki šiol čekų nėra pamirštas ir

čios, nes LB-nė staugia pasukusi į politinius laukus, apsisėdusi lietuviškos kultūros ir lietuvių darbų barus. O jie taip dideli, platus ir reikalaujantieji nepaprasto B-nės vadovybės atsidavimo ir pasiaukojimo.

Kaip jau skaitėme, žurnale siūloma B-nei nieko nelaukiant sudaryti politinę komisiją. O dauguma LB-nės narių siūlytą nedelsiant sudaryti komisiją, kuri rūpintųsi Šv. Antano gimnazijos, Putnabo mergaičių bendrabučio palaikymu idant netrūktų mokinių, mokytojų ir vadovėlių lituanistinėms mokykloms JAV-se ir kituose kraštuose, Vasario 16 gimnazijai mokinių. Kai šie darbo laukai bus aptvarkyti, tada bus PLB-nei atėjusi eilė perimti ir visą išeivijos lietuvių politiką. Dabar gi sustokime viens kitam pagaliau trukdyti dirbti siekiant bendrojo tikslo įvairiais keliais.

Emilija Čekienė

• Stasys Žymantas, Los Angeles, California (JAV), teisininkas, profesorius. Teisės mokslus baigė VDU (1933), studijas gilino Paryžiaus universitete (1934-1935) ir Harvardo, Chicago ir Londono universitetuose (1935-1937). 1937-1944 VDU ir Vilniaus universiteto (nuo 1940) mokojo personalo narys ir 1941-1944 Vilniaus universiteto teisės mokslų fakulteto dekanas. 1940-1944 aktyvus tautinio lietuvių pasipriešinimo sąjūdžio dalyvis. VLIKo artimas bendradarbis okupacijos metais Lietuvoje, VLIKo užsienio delegatūros narys (1940-1945), vėliau užsienyje atgaivinto VLIKo narys. Vienas sumanytojų ir organizatorių ryšių su kovojančia Lietuva sudarymu ir jų palaikymu. Vienas Lietuvių Rezistentinės Santarvės (LRS) steigėjų (1950) ir jos vicepirmininkas. Į JAV-bes atvyko 1959 metų pabaigoje.

laikomas didele klaida.

Mažos tautos ir valstybės sunkiai sprendžiamas pasipriešinimo svetimai invazijai klausimas vėl iškilo ryšium su nauja sovietų agresija prieš Čekoslovakiją. Žinomas New York Times bendradarbis C. L. Sulzberger praėjusių metų spalio 5 d. iš Paryžiaus rašė, kad ir niekas to, žinoma, niekada negalėtų įrodyti, tačiau pagal jo nuojautą, kariuomenės intervencijos nebūtų buvę, jei desperatiškai nusiteikę čekai būtų įtikinančiai ir aiškiai davę suprasti, jog, nepaisydami jokių pasekmių, jie pasiryžę priešintis bet kieno karinei intervencijai gindamiesi nors ir vienais kumščiais.

Laisvuosius lietuvius, praeitais metais minint Lietuvos nepriklausomy-

bės atstatymo 50-ją sukakį, sunkiai slėgė faktas, kad tik 22 metus iš 50 metų Lietuva buvo nepriklausoma. Prieš 28 metus Maskvos Lietuvai jėga primesta sovietų okupacija, komunistinis režimas ir komunistinė sistema ir šiandien tebeslogia lietuvių tautą. Visos lietuvių pastangos ta okupacija nusikratyti, visas jų ryžtas ir pasiaukojimas, atšiaurus pasipriešinimas ir kruvina kovaprarastai laisvei atgauti iki šiol, deja, neatnešė siektų vaisių. Ir niekas šiandien negali pasakyti, kada ir koku keliu lietuviai vėl pajėgs susigrąžinti savo tautos laisvę ir valstybinę nepriklausomybę. Viena tik aišku, kad šio tikslo lietuviai niekada neatsisakys. Lietuvių tauta yra istorinė tauta, ji žino savo paskirtį ir jį rasi kelią, kuris ją į tą tikslą atves. Laisvųjų lietuvių išeivių pareiga ir tautinė misija buvo, yra ir bus, nepaisant visų nesek-

mių, sunkumų ir klaidų padėti lietuviams Tėvynėje tą tikslą pasiekti.

ŽODŽIŲ KARŠTLIGĖ

Jubiliejiniai Laisvės kovos metai pasibaigė. Prasidėjo nauji metai, o su jais nauji rūpesčiai ir nauji uždaviniai.

Vertindamas praėjusių metų užsibrėžto plano vykdymą V. Sidzikauskas "Darbininke" 1968 m. gruodžio 31 d. pripažino, kad rezultatai buvo daugiau nei kuklūs ir kad "Lietuvos laisvinimo bare 1968 metai ko savito Lietuvai nebus davę".

J. Kojelis "Aidų" žurnale 1968 m. 10 numeryje taip pat konstatavo kad "Laisvės kovos metų išipareigojimai daugumoje liko neištesėti" visų pirma todėl, kad "planai neracionaliai buvo sukirpti, o planų vykdymui nesukurta bent patenkinamos organizacijos".

Laisvės kovos metais netrūko patriotinių ir ugningų kalbų, manifestų, deklaracijų, atsisakymų, pareiškimų ir rezoliucijų. Bet, kaip prezidentas A. Smetona kadaise pastebėjo, "žodis be veiksmo -- niekai".

(Nukelta į 4 psl.)

ŠIS BEI TAS

• Šeimos Metai rieda galop. Tebesidairome, kas vykdoma (žinoma, LB viršūnių) pačiu opiausiu klausimu: mūsų jaunos mišrios šeimos ir jų gausėjimas. Svetur gyvenant ši negerovė neišvengiama. Bet ar negalima greta nuostolių -- dar bent kiek ir pelno išsižvejoti? Bet tam tikslui reiktų problemą kruopščiai išstudijuoti, nustatyti planingas gaires ir -- veiksmingom pastangom bei nuolatiniu budrumu šią tautą laimėti. Užsot žiojosi į politikos laukus (ten jau yra kas dirba) žvelkime savo sąžinė, kur savi pėdymai nearti. O vien aimanom, bendriniais pamokslais ar gražiom rezoliucijom darbai neįveda iš vietos.

• Pati klaidingiausia yra ligšiolinė rezignacijos nuotaika: svetur mišrios šeimos yra natūralus reiškinys, nieko nepadarysi, tam tikras % turi nubyrėti, kitose tautose irgi tas pat, čia sunku ką beišgelbėti ir t.t. Taip mes patys palaidojame dar gyvus savo žmones. Antroji klaida, kad -- vis kalbame vieni apie pareigas tautai, reikalą aukotis lietuvių, apie gelbėti Nemuno šalį ir užjausti ten vargančius tautiečius. Toks klausimo pastatymas yra siauras ir neteisingas, o amerikoniško mentaliteto (ir Mėnulio laikmečio!) žmogui nepatrauklus, nuobodus, net atgarsus. Žvelgtina iš antros pusės: sava tautybė praturtina žmogaus dvasinį branduolį, teikia jam daug tyro džiaugsmo, pakelia jo vidinę kultūrą, aktyvina į kilnius užmojus, vaisingai praplečia jo proto ir jausmų akiračius. O USA ir Kanadoje jaunimas alkanai ieško idealizmo gairių.

• Mes turime nemažą gyvų pavyzdžių, kur mišrios vedybos tapo ne tautybės kapas, o didžiai vertingas kultūrinis pelnas Lietuvai. Tik nelaikykime nušaly tartum nepastebėdami tų faktų, bet ryškiai paskata rodykime savo jauniems daigams. Nes tos mišrios šeimos atnešė mums daugiau naudos, nei daugelis grynai saviškių židinių. Štai, profesoriai Eretas, Sennas, Matore, Sealey, Rannitas ir eilė kitų jaunesnių -- ar nėra nuostabiai žymūs mūsų tautos kultūros darbininkai?

• Mūsų jaunimo dauguma dabar yra mokyti ir kultūringi, su laipsniais ar bent dirba aukštuose postuose, kodėl negali jų paveikti minėtų svetimtųjų pavyzdys? Ir taip mišrios šeimos taptų mums ne nuostoliu, bet praturtėjimo šaltiniu. O atsikreipimas visu veidu į savo tautą neturi būti "dėl pareigos", kaip esame nuobodžiai įsikėlę, bet -- dėl savos asmens pilnatvės, savo kultūrinio gilumo, savo gyvenimo prasmingumo ir dvasios džiaugsmo. Intelligentas žmogus pats savaime jaučiasi nepilnas, lyg nuskriaustas, jei turi atsisukti nuo savo tautos, nuo praeities palikimo, kultūros vertybių. Jis visą amžių jausis tartum apvogtas, tremtiniu tapęs pasauly. Nors stengsis tą spragą užmiršti ar kuo kitu iškeisti, bet dvasioje randas liks. Sąžinė bus vis nerami, besiblaškanti, kažko stokoianti, į kraštutinumus linkstanti. Tad mišrių šeimų nuostolis nėra tiek skaudus lietuvių, kiek pačiam žmogui, jo dvasinei sveikatai. Toks klausimo statymas yra tikresnis mūsų jaunam šviesuoliui, aiškesnis ir gilesnis prasmės.

• Klaida manyti, kad Amerikos materialinė kultūra žmogų pasotina. Čia tautybė yra ne vienalytė ne tvirtai sucentuota, o -- dar nesuvirškinto bendro katilo mozaika. Ir nėra nė ilgamažės istorijos, nei savitų kultūros tradicijų. Todėl jaunimas taip klaidžioja ir "ieško identiteto". Gi lietuvių praeitis ir kultūra sužavėjo jau daug svetimtųjų. Vokietis Zauerveinas savanoriškai įsigretino į aušrininkus ir net mums himnų sukūrė -- jį jaudino, kad tokia garbinga ir kilni tauta nežmoniškai skriaudžiama.

• Panašiai ir šiandien Lietuva paversta ir naikinama. O mūsų byla grynai dora: mes siekiame tik etnografinės Lietuvos, jokių svetimų kraštų negrobiame. Ir praeity Lietuva kitų tautų nevaržė ir nenutautino, pikto šovinizmo nepasireiškė. Todėl kiekvienam svetimtautiui garbė stoti už tokią tautą, būti jos pusėje. Ir mūsų mišrioje šeimoje, tikėkime, yra nemažą dorų asmenybių bei idealizmo, yra noro prasmingai gyvenimą užpildyti, ne vien materializmo patogumuose skendėti. Todėl pats laikas, kad savoji bendruomenė išlietuvių bičiulišką ranką ir svetimiesiems, atėjusiems į mūsų jauną šeimą ir, gal būt, dar nenusistovėjusiems, dar tebeiškančioms idėjų gairių savo rytojaus dienoms. Šioje srityje ilgiau delsiti yra nusikaltimas.

SKIRPSTAS

ŽVILGSNIAI

KĘSTUTIS GAIDŽIUNAS

Penktadienį, rugpiūčio 8 diena, Greenfield, Iowa -- lemtinga diena kada visi Greenfield gyventojai mėnesiui metė rūkyti.

Galbūt.

"Mes dar vis stengiamės", kalba miesto mēras, atidėjęs savo šešis kasdieninius cigarus. "Tikiuosi, kad kai ėmečiau savo cigarus į laužą miesto aikštėje, nors bent kiek paskatinau ir kitus miesto gyventojus".

Pagal tik baigtą apskaičiavimą iš Greenfield 2243 gyventojų 414 rūko. Iš tų 414 virš 300 pasirašė 30 dienų nerūkymo pasižadėjimus.

Tai buvo galpati reikšmingiausia diena Greenfield istorijoje. Ji prasidėjo kada vokiečių orkestras, su iš paskos sekančiais įvairiais miesto pareigūnais aplankė visas miestelio krautuves ir demonstratyviai uždengė tabako vitrinas.

Orkestro pasirodymus sekė varlių šokimo konkursas. Varlių šokimas nieko bendro neturi su cigaretėmis, bet varlių šokimo konkursai čia populiari.

Ir 6 valandą didžioji pramoga. Laužas pakraunamas, išdalinami vaikams balionai, koncertas, gražuolių rinkimai, ir melsvi tabako dūmai...

Po to sekė Iowos gubernatoriaus kalba, Iowos senatoriaus kalba (priešabakinė) ir vėl melsvi dūmai.

Kam visas šis jomarkas?

Mat Greenfield miestelis, Hollywoodo filmų gamintojų buvo parinktas vietove naujam filmui "Cold Turkey". Filmo tema yra apie miestelį, kuris tikisi uždirbti

MASTYKIME IR VEIKIME IŠ NAUJO...

(Atkelta iš 3 psl.)

Šūniai patys vieni neatstoja realios programos ir gerai išmąstytos politinės strategijos.

Kad numatytas Laisvės kovos metais atliktinų darbų ir užsimojimų planas buvo dirbtinai ir neracionaliai sukirptas, atitrūkęs nuo realybės ir viršijęs tam planui vykdyti mūsų jėgas, tai buvo aišku iš pat pradžių. Neaišku tik tai, kodėl V. Sidzikauskas to iš karto nepastebėjo.

Atrodo, kad mes galėtume išidėmėti ir sau pritaikyti vieną svarbią pastabą iš prezidento Richard Nixon inauguracinės kalbos: "Šiais sunkiais metais Amerika kentėjo nuo žodžių karštingės, nuo išpūstos retorikos, kuri žada daugiau negu pajėgia atlikti, nuo piktos retorikos, kuri nepasitenkinimą paverčia neapykanta, nuo bombastinės retorikos, kuri pozuoja, bet neįtikina".

DVASINIS PAKILIMAS, SUSTINGIMAS IR ATŽANGA

Žinoma, būtų neteisinga neįvertinti ir dalklaidi

ti \$25,000,000 iš milijonieriaus, kuris šią sumą išmokės tik su viena sąlyga: jei gyventojai nuostos rūkė.

Filmos tema pasirodė tokia įdomi, kad ir Greenfield piliečiai ją bando įgyvendinti.

Žinoma, nei tabako pramonė nei cigarečių pardavėjai nėra tarę paskutinio žodžio. Jis bus už 30 dienų (ar tikriausiai anksčiau) kada virš Greenfield, Iowa kils nauji kamuoliai melsvų, aromatiškų dūmų.

dingiau būtų mėginti nuvertinti tą dvasinį pakilimą, kurį laisvieji lietuviai išgyveno, minėdami Lietuvos nepriklausomybės atstatymo jubiliejinę sukaktį, įvairius lietuvių veiksmų politinius žygius Lietuvos nepriklausomybės atstatymo bylai priminti, reikšmingas ir vieningas laisvųjų lietuvių manifestacijas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą, išpuolingus kultūrinius parengimus, pagaliau tokius naujus leidinius, kaip "Laisvę fondo išleista" "Lietuvių literatūra svetur" ar Nepriklausomybės fondo leidinį anglų kalba "Lithuania". Visa tai akivaizdžiai liudijo tvirtą ir nepalaužiamą laisvųjų lietuvių nusistatymą Lietuvos nepriklausomybės atstatymo reikalu, jų ištermę ir kūrybinį gajumą. Sovietiniai okupantai šių laisvųjų lietuvių pastangų nedavertinimo ar nuvertinimo klaidos nedarė ir praėjusių jubiliejinių metų poveikį lietuvių tautai mėgino pakirsti, pūsdami savąją sovietinės valdžios Lietuvoje įkūrimo 50 metų dirbtinę sukaktį.

Tačiau būtų perdėm klaidinga tenkintis ir ramintis pasiektais rezultatais ar okupantų reakcija. Politinės išeivijos gajumo ir gyvastin-

Solistė Aldona Stempužienė Stutgarte įrodavo arijų plokštelę iš pasaulinių operų repertuaro ir komp. Lapinsko kūrinį -- koncertinę ariją "Septintoji vienatvė" bei penkias lietuvių liaudies dainas, kompozitoriaus parašytas šių dienų muzikinės išraiškos forma ir pavadintas bendru vardu "Ainių dainos".

Sugrįžusi į Clevelandą ir trumpai pabuvusi, rugpiūčio 13 d. iškrido į Kolumbiją, Medelliną į dalyvaus lietuvių kolonijos dvidešimties metų sukakties minėjime, dainuos vieną koncertą lietuviams ir rugpiūčio 21 d. duos rečitalį Medellino miesto naujam teatre, kurį globoja Kolumbijos Švietimo ministerijos kultūros departamentas.

Nuotraukos: sol. Aldona Stempužienė ir komp. Darius Lapinskas Stutgarto rekordavimo studijoje pertraukos metu. Hugo Jehle nuotrauka

gumo požymis yra nuolatinis ir nepertraukiamas ieškojimas ir siekimas naujų kelių ir metodų, naujų atsiekimų. Todėl visai suprantamas ir natūralus susirūpinimas, kurį neviename sukėlė jubiliejinių metų pabaigoje įvykę ALT-bos ir VLIK-o seimo posėdžiai. Tuose posėdžiuose padaryti pranešimai, įvykusios diskusijos ir priimtose rezoliucijos rodo, deja, mūsų politinės minties sustingimą, jos išsekimą ir politinės kū-

rybinės dvasios anemiją. VLIK'o seimas, kuris tesusirenka kartą metuose, iš viso ateinančių metų darbų, planų ir uždavinių nei nesvarstė, nes tokių darbų plano svarstyti VLIK-o valdyba jam nepateikė. Sprendžiant gi iš ALT-bos suvažiavime padaryto pagrindinio politinio pranešimo ir priimtose rezoliucijos vienu pačiu svarbiausiu ir esminiu santykių su okupuotu kraštu klausimu, ne tik nebuvo pasiekta pažangos ir būtino susipra-

timo, bet buvo padaryta dargi atžanga.

Veikimas, kuris ribojasi ir tenkinasi suvažiavimuose ir susirinkimuose pasakytomis ir vėliau laikraščiuose kartojamomis kalbomis, sau patiems daromais pareiškimais ir iš esmės nieko neišsprendžiančiomis rezoliucijomis, kaip dar jubiliejinių metų pradžioje viename "Draugo" vedamųjų taikliai pastebėjo kun. P. Garšva, yra tikrai "smėlio žarstymas dykumose" (Bus daugiau)

Viešėdami Chicagoje aplankykite PARAMĄ MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

VYT. ALANTAS

ŠVENTARAGIS

Ištrauka iš XIII amž. kronikos

(18)

-- Apsilankius kalėjime man pasirodė, kad kalinio išlaisvinimas bus lengvesnis kaip kad pirma maniau. Už trijų dienų bus didelis magistro pokylis, kurin sukviesti visi svetimšaliai riteriai, vyresnieji ordino broliai, prekijai ir vyresnieji dvasiškiai.

-- Ir aš pakviestas, -- įsiterpė Remėza.

-- Juo geriau. Tą naktį pilies kieme bus didelis sąmyšis. Bus ten pilna svečių tarnų ir knechtų, o netruks ir magistro žmonių. Ir mes, štai, visi: viešpačiai Parnus, Karigaila, Remėza ir aš pats, esame pakviesti ir nusibausime ten su savo ginklanešiais ir tarnais. Tik paprašysime mūsų šeimnininką juos aprengti taip, kaip čionykščiai tarnai ir ginklanešiai rengiasi. Tame sąmyšyje niekam nebus galvoje kreipti dėmesį į mūsų žmones, ir jiems bus vieni niekai prasmukti į požemį iš to užangio, atsimeni, Mantai?

-- Nesunku atsiment.

-- Požemyje mes matėme penkis sargybinius: du lošė kauliukais, trys ėjo sargybą koridoriuje. Ar būdavo ten daugiau vyrų, kai tu lankydavaisi, Remėza?

-- Ne, nemačiau.

-- O kiek mes turėsime vyrų? -- Šventaragis paklausė Mantą.

-- Viešpats Parnus paliko dešimtį: kiti grįžo į Lietuvą.

-- Ne, dešimties mes neturėsime: vienas vyras su dviem žirgais turės būti iš laiko pasiūstas į Kopkalnį, -- atsakė Šventaragis. -- Nemanau, kad mūsų vyrams būtų sunku susidoroti su penkiais vo-

kiečiais. Juo labiau, kad mes turėsime ir Stulgą su jo ilgakočiu kirviu, -- šyptelėjo Šventaragis.

-- Tą naktį kalėjimo sargyba gali būti sustiprinta, -- pastebėjo Karigaila.

-- Žinoma, gali, bet čia laimės dalykas. O jei sargyba tą naktį būtų ir padvigubinta, manau, mūsų vyrai vis tiek su ja susidorotų. Aš dar viską smulkiai apkalbėsiu su savo bičiuliais. Tiesa, kad neužmirščiau, -- Šventaragis kreipėsi į Remėzą, -- parūpink apdarą ir kunigui Lengveniui: jis negali pasirodyti kieme magistro svečiams kalinio vilkėsena. Mantai, atsimeni, koku raktu raudonveidis atrakino Lengvenio vienutę?

-- Gerai įsiziūrėjau.

-- Gerai. Kas be ko, gali ir taip atsitikti, kad puotos metu atsiras gerų kalėjimo sargybinių draugų ir pasuks jiems šotėlių su Ragučio sultimis. Jei jie bus girti ir nesipriešins, pakaks jiems surašioti rankas ir užkimšti burnas, bet jei priešinsis, kitokios išeities nebus: reikės pavartoti ginklą. Žodžiu, turi būti taip padaryta, kad joks garsas nepasigirstų iš požemio iki ryto, suprantai? -- pažiūrėjo Šventaragis į Mantą.

-- Suprantu.

-- Bet kas paskum? -- įsiterpė Remėza. -- Jei tu, viešpatie, manai, kad kunigą Lengveniui paslėpsi mano namuose, tai iš laiko sakau: ne! Aš galiu savo namuose paslėpti lobį, bet ne gyvą žmogų. O iš miesto pabėgti jis negali, nes naktį uždaryti vartai.

-- Palauk, Remėza, kalbėkime padalykiui. Būk ramus, tavo namuose Lengveniui slėptis nereikės. Aš jodinėjau pamariais ir paupiais ne vėjus gaudydamas. Mes visi žinome, kad miesto vartai naktį uždaryti, bet žvejams naktį išplaukti į jūrą niekas nedraudžia. Bejodinėdami pajūriu, mes susipažinome su kūršių žveju Lokeru: jis gyvena Kopkalnyje. Į Rygą jis atgabena žuvį parduoti, o naktį vėl plaukia į jūrą. Mantas su juo jau matėsi ir susitarė, kad naktį, kai magistras pokyliaus jis išplauks į jūrą su kunigu Lengveniu, tik, žinoma,

neplauks žvejoti, o skubės tiesiai į Kopkalnį, kur jau lauks mūsų žmogus su pabalnotais žirgais. Kai rytą magistrą iš miego pažadins triukšmas, kad kalinys pabėgo, jis jau bus toli nuo pajūrio, pakeliui į Žemaitiją.

-- Už dvi markes Lokeras pažadėjo kunigą Lengvenį saugiai nuplukdyti į Kopkalnį, -- pastebėjo Mantas.

-- Aš žvalgiausi ir po padauguvį, bet pabėgimas ten sunkesnis: reikia irtis prieš tėkmę, o ir sausumo kelias ne toks saugus, kaip pajūriu. Įsodinę Lengvenį į Lokero laivelį, mūsų vyrai, lyg niekur nieko, grįžta į pilį ir, paruošę žirgus laukia mūsų. Po puotos, o gal ir puotai nepasibaigus, mes išsmunkame, sėdame ant žirgelių ir nedelsdami atsiviekiname su Ryga, nes magistras pabudęs, turbūt, supras, kad kalinys išslydo jam iš gnaužto nebe mūsų pagalbos ir todėl, tūr būt, panorės mus ko greičiausiai pamatyti...

-- O, taip, jis labai gerai supras ir panorės jus pamatyti! -- šuktėlėjo Remėza. -- Ir pamatys, nes naktį miesto vartai uždaryti ir jūs atsidursite tuščioje ir šiltoje kunigo Lengvenio vienutėje!

-- Iš teisybės, -- susimąstė Šventaragis. -- Apjočiau visą miestą iš vidaus ir iš oro, bet niekur nepastebėjau, kad siena būtų perlipama. Žmogus gal ir galėtų persiristi, bet žirgų neperkelsi.

Kurį laiką visi tylėjo, paskum vėl prabilo Remėza:

-- Ar nebūtų išmintingiau nuo tų užmačių atsisakyti, kol dar ne vėlu? Jei kunigui Lengveniui ir jums ir pasisektų pabėgti, tai dar nežinia, koks būtų mano likimas? Magistras tikriausiai ir mane įtarų.

-- Kas kad įtarų: įrodymų jis neturi jokių. Pagaliau juk ir pats būsi pokylėje, -- pasakė Šventaragis.

-- Magistrui pakaks ir įtarimo. O, be to, jis gali visus Rygos lietuvių prekybos apdėti didele kontribucija.

(Bus daugiau)

JAUNOJI KARTA

JŪROS DIENA ROMUVOJE

Kelias visai netolimas. Nuo Chicagos iki Detroito, nuo ten iki Toronto, tada iki Huntsvillės ir, pavažiavus kokią 15 mylių miško keliu, įriedi į ant Lapės ežero kranto bedunksančią Romuvą. Ach, ta gražioji Kanados Romuvos stovykla, mano sena simpatija. Įsimylėjau ją iš pirmo susitikimo. Neabejoju, kad, tikriausiai yra dar gražesnių. Tačiau taip jau išėjo, kad įsimylėjau ją šitą...

-- Klausyk, jei jau pats važiuoji, tai prisidėsiu ir aš. Paimkim kartu ir brolių Plačą, -- telefonu dėstė vyriausias skautininkas Vladas Vijeikis.

-- Laivynas kviečia į Jūros Dieną, o be to man ten reikia praveisti jūrų skautininko įžodį, -- aiškinau.

-- Bet tiek kelio. Tik savaitgaliui? Į abu galus susidaro arti pusantro tūkstančio mylių.

-- Tik keturiolika šimtų. Juk važiuom prieš du metus. Prisimeni? Tik į vairavimo talką reikės žmonelę prisikalbinti, -- dėsciau visus planus.

Penktadienio popietę sudundėjo "Buick'o" ratai ir po 10 valandų įtemptos kelionės sustojome vidurnaktį prie Romuvos stovyklos vartų.

-- Sveiki broliai chiegiečiai! -- tiesė kairę stovyklos viršininkas s. K. Batūra. Kartu su juo budėjo šią vasarą ten stovyklaujančių detroitiečių skautų pastovyklės viršininkas s. Č. Anužis ir kiti. Poilsis buvo ne pro šalį ir pastatę palapinę skubiai tiesėme miegamus maišus. Ramiai miegojo ir visa stovykla.

Ryto saulė išmetė iš palapinės ir raibuliuojantis ežeras kvietė nusiplauti kelio dulkes. Bangos gerai atgaivino. Pakrantė buvo tuščia. Joje tik valtimis margavo ir stiebais tiesėsi didelis jūrų skautų laivynas.

-- Broli vade, už pusvalandžio prašau atvykti į mūsų pastovyklę vimpilo kėlimui ir jūrų skautų žodžiams, -- iš maudyklės grįžus prisistatė Romuvos jūrų skautų pa-

BR. JUODELIS

stovyklės viršininkas j. ps. Petras Gorys.

-- Vykdsime kaip nurodyta! -- spaudžiau kairę jam ir vėliau ps. A. Empakeriui, nenuilstan-

rajono vadeiva s. K. Batūra, tuntininkai s. I. Gvildienė, v.s. Č. Senkevičius, s. Č. Anužis, LSS Tarybos narė s. M. Vasiliausienė, kiti vadovai, vės; tėvai ir svečiai. Laivynas išsirikiavo

Vyr. skautininkas Vladas Vijeikis sega ps. Goriui ordiną Romuvos stovykloje. Už jo nugaros stovi stovyklos viršininkas s. Batūra, G. Plačo nuotrauka

tiems Toronto jūrų skautų veiklos puoselėtojams ir vadovams.

Greit papusryčiavę jau stovėjome priešais išsirikiavusius 35 jūrų skautus. Vimpilo kėlime ir įžodyje dalyvavo ir apie 30 jūrų skautų, atvykusių iš savopastovyklės, kartu pradedant Jūros Dieną Romuvoje. Pakilo didysis vimpilas. Prieš vienetų vėliavas įžodį davė vienas jūrų skautų ir šešios jūrų skautės. Malonu buvo užrišti kaklaraistį ir Tėvynės mazgelius, bet dar maloniau buvo, kai įlinkėjimus visos sesės atsiliepė gražia lietuvių kalba. Sveikinimo žodyje kviečiau brolius ir seses plačiau išgyventi jūrinį skautavimą ir kurti prasmingą, turiningą stovyklavimą.

Maloni popietė visus stovyklautojus ir svečius sutraukė prie ežero į Jūros Dienos iškilmes. Čia atvyko Kanados rajono vadas v.s. L. Eimantas, s. kun. S. Kulbis, SJ, v.s. St. Kairys, v.s. Vl. Vijeikis,

paradui. Priekyje plaukė motorlaivis. Po jo trys burinės valtys, dvi irklinės komandinės valtys ir devyni canoe.

-- Vadovybę irklų gerbk! -- komandavo valčių vadai. Saliutais atsakė ir krante esanti vadovybė.

Nuo flotilijos atsiskyrusi komandinė valtis nešė klevų lapų vainiką su vandens lelijomis.

-- Žuvusius gerbk! Stambiam vainikui neriant į gelmes stovykloje nuskambėjo trimto malda ir nuo kitos valtys iš orą šovė raketos. Tai žuvusių brolių pagerbimui.

-- Pasirošti canoe regatai! -- šaukė uosto viršininkas ps. A. Empakeris. Jauniai taip traukė canoe irklus, kad net susidūrė, sudarydami progą sesėms laimėti.

-- Vyresnieji plaukikai prie linijos! Pasiruošia jauniai ir jūrų skautės! Plaukimo lenktynės buvo trumpos, jas laimint V. Žiliui ir sesei Yčaitėi. Po to gražiai kovėsi "gladiatoriai" besibuojančiuose, virstan-

čiuose laiveliuose ir smarkų "jūros žirgų" susirėmimą turėjo bebrūkų ir ūdryčių atstovai. Vandens "krikštą" čiagavo ir ryte jūrų skautės išodį davusios sesės.

Šventę baigė vyriausiojo skautininko Vl. Vijeikio žodis, kuriame jis kvietė visus nuolat prisiminti Baltijos pajūrį, didžiulį savo lietuvišką kilme, didžiulį mūsų Lietuvos ir mūsų tautos istoriją, ko neturi kai kurios didesnės tautos ir rasės.

Jūros dienos prasmę ir šios tradicijos tęsimą reikšmę jūrų skautams ir visiems lietuviams trumpu žodžiu nusakė j.v.s. Br. Juodelis.

Kylant į dangų Jūros Dienos laužo Žiežirboms skambėjo ir jūrinė daina, švilpė skudučiai, skambėjo kanklės, raudėjo brolio Stepo smuikas ir aidėjo daktoaro Yčo gitara.

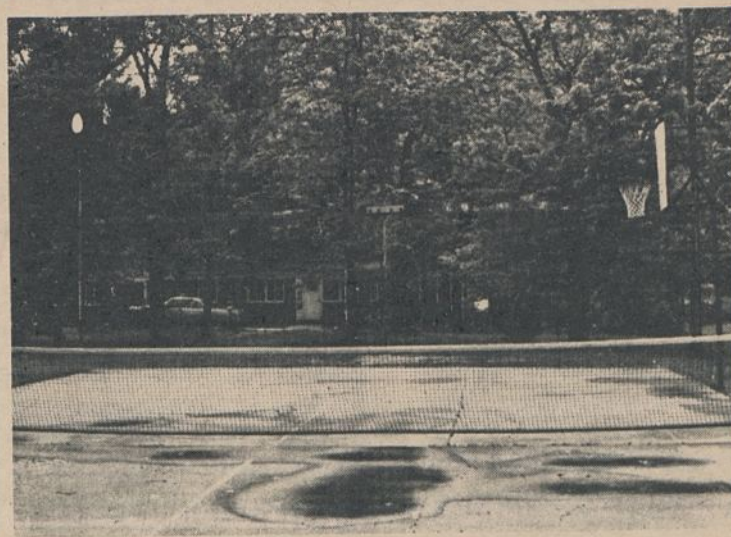
Laužą užbaigus Jūros Dieną apvainikavo gintarių įžodžiai ir jūrų skautininko įžodis ant burlaivio, kurį davė jūrų ps. Petras Gorys.

Sekmadienio rytą Romuva skendo baltame rūke. Baltas skaras vėjui išnešiojus, stovykla susirinko į vėliavų aikštę rytiniam vėliavų kėlimui. Šia proga vyriausias skautininkas Vladas Vijeikis pasakė ilgesnėkalbą iškeldamas draugysčių reikšmę, pavyzdžio sekimą, primindamas vieną brolių skautą iš Rokišio dr-vės, -- vysk. Antaną Deksnį, kuris, tiek daug metų širdyje išnešiojęs lietuvišką skautišką lelijėlę, dabar ją įkėlė į vyskupo herbą.

Į Romuvą atvykus dideliu skautų būčiuliui prelatui Tadarauksui prie lauko kryžiaus buvo atlaikytos pamaldos. Po jų įvyko šaunus visų stovyklos vienetų paradas.

Laikrodį jau ragino sukti automobilį į namus.

-- Sudiev gražioji Romuva! Sudiev mielleji broliai ir sesės. Lauksim jūsų Chicagoje! -- mojavome mus lydėjusiems iki Romuvos vartų.

Stovyklavietėje yra ir sporto aikštė, kur korporantai galės žaisti kreipšinį ir tenisą.

Korp! Neo-Lithuania suvažiavimas

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania suvažiavimo 1969 m. rugpiūčio 30 ir 31 dienomis Pottawattamie Resort, Benton Harbor, Michigan.

DARBOTVARKĖ

Rugpiūčio 30 d. (šeštadienį)

3-5 val. Suvažiavimo dalyvių registracija.
5 val. Suvažiavimo atidarymas -- himnas, pirminko žodis. Filisterio Alekso Laikūno paskaita. Sveikinimai

6 val. Vakariėnė.

7 val. Pirmas darbo posėdis:

1. Darbo prezidiumo sudarymas
2. Komisijų sudarymas: mandatų, rezoliucijų ir spaudos.
3. Pranešimai:

- a) pirmininko,
- b) vicepirmininko,
- c) vicepirmininko kultūros ir spaudos reikalams,
- d) išdininko,
- e) garbės teismo,
- f) stipendijų ir šalpos fondo,
- g) revizijos komisijos.

4. Diskusijos dėl pranešimų.

Rugpiūčio 31 d. (sekmadienį)

10 val. Pamaldos

11 val. Iškilmingas posėdis - stovyklos uždarymas.

1 val. Pietūs

2 val. Antras darbo posėdis.

5. Korp! padalinių pranešimai:

- a) Bostono;
- b) Chicagos;
- c) Clevelando;
- d) Detroito;
- e) New Yorko;
- f) Los Angeles.

6. Įstatų papildymas -- komisijos pranešimas.

7. Diskusijos dėl bendros Korp! veiklos

6 val. Vakariėnė

7 val. Trečias darbo posėdis.

8. Mandatų ir nominacijų komisijų pranešimai.

9. Rinkimai:

- a) Vyr. Valdybos;
- b) Kontrolės Komisijos;
- c) Stipendijų ir Šalpos Fondo;
- d) Tarybos.

10. Rezoliucijų ir spaudos komisijų pranešimai

11. Klausimai ir sumanymai

12. Suvažiavimo uždarymas.

Vyr. Valdyba

Stovyklos vadija su vyr. skautininku Vladu Vijeikiu viduryje (pirmoje eilėje penktas iš kairės), G. Plačo nuotrauka

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE

KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO — GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

VILA AUDRONĖ JAU ATIDARYTA
IR PRIIMA SVEČIUS

Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ, OSTERVILLE, CAPE COD, MASS. 02655. Tel. 428-8425, MRS. MARIJA JANSONAS.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

ŽIVILĖ KELIUOTYTE, Korp! Neo-Lithuania stovykloje išbando keltą į paplūdimį.

KARĖLĖS GEDUTYTĖS IR ANTANO RUDŽIO VESTUVĖS

Lietuviškos vestuvės, kurios turėjo gilią bendruomeninę reikšmę mūsų gyvenime nuo senų laikų, dabar igavo dar didesnę prasmę, nes mes, sulaukę naujos šeimos be visų kitų dalykų, laukiame ir tikimės, kad mūsų skaičius gausės ir bus tęsiamas lietuvių klestėjimas ir ugdymas.

Todėl su dideliu džiaugsmu mes sutinkame lietuviškos šeimos kūrėjus.

Ir kai užpraėjus sekmadienį laisvojo pasaulio lietuvių sostinėje buvo sutuokta trečios kartos lietuvių šeima Karėlės Gedutytės ir inž. Antano Rudis, jr., lietuvių bendruomenė išgyveno malonią šventę.

Vestuvinės apeigos vyko gražioje šv. Kryžiaus bažnyčioje. Iškilmingais vargonų maršo garsais grojant prof. dr. Leonardui Šimuičiui, jr. jaunieji buvo palydėti prie altoriaus. Pradedant iškilmingas šv. Mišias, kurias atnašavo klebonas kun. Edvardas Abromaitis, kelių meno ansamblių rinktiniai dainininkai nepaprastai gražiai giedodavo Veni creator. Celo grojo muzikas P. Armonas, o solistas Algirdas Brazys giedodavo visų mišių metu. Tai buvo ir lyg išpūdingas bažnytinis koncertas.

Po mišių vyskupas V. Brizgys pasveikino jaunosius viso pasaulio katalikų vardu, nes jaunojo tėvai ponai Rudžiai savo

lietuviška patriotine veikla yra gerai pažįstami ir kituose kraštuose. Jis linkėjo jauniems sekti tėvų pėdomis ir kartu perdavė šv. Tėvo specialų palaiminimą.

Po bažnytinio jungtinių, vestuvinė puota vyko South Shore Country Club, kur iš bažnyčios atvykę dalyvavo per 500 svečių.

Besivaišinant šampa nu, jaunieji Karėlė ir Antanas Rudžiai, jr., jų tėvai ir pajauniai, priėmė svečius, su jais pasikalbėjo.

Pakviestųjų svečių tarpe atrodė, kad jų skaičius buvo padalintas lygiai dalyvaujant žymiesiems amerikiečiams, vyresnės kartos lietuviams, kurių tarpe buvo kelių kartų lietuvių ir taip pat atvykusiųjų po antro didžiojo karo.

Jonas Čekanauskas, Argentinoje, Buenos Aires gyvenęs milijonierius, žymus ir nuosirdus lietuvių veikėjas, artimas Rudžių šeimos draugas, su žmona ir dukra buvo atvykęs iš tolimos vietovės. Mykolas Žilinskas atvykęs iš Berlyno, dr. Kostas Jurgėla, Amerikos Balso lietuvių skyriaus vedėjas iš Washingtono ir daug kitų iš tolimų vietovių: Floridos, Californijos, Detroito, St. Louis ir kt.

Amerikiečių tarpe buvo matyti Sun-Times vedamųjų vyr. redaktorius Robert Kenedy, iš Daily News redaktorius Fisher, WBBM politinis redaktorius ir Random televizijos programos direktorius Jack Madigan, kongresmanai Kluscinsky ir Murphy, Sanitarinio distrikto prezidentas Eagan, Urugvajaus konsulas Feliksas Stungevičius, Lebanono konsulas Nikolas Salamieir daug kitų amerikiečių laikraštinių, pramoninių, politikų, kultūrininkų.

Taip pat dalyvavo vyskupas V. Brizgys, gen. konsulas dr. Petras Daužvardis su ponia, Leonardas Šimutis, sr., daug žymių prekybinių, visuomeninių, laikraštinių, rašytojų, dailininkų, gydytojų, kunigų, menininkų ir kt.

Vestuvinė puota, kuri vyko puošnioje salėje, buvo didinga, kurią gražiai pravedė solistas Algirdas Brazys. Jis vėliau su soliste Prudencija Bičkienė gerai nuteikė svečius gražiai padainuodami kelias dainas duetu.

Pirmajam pabroliui pakėlus tostą už jaunosius, skambėjo ilgiausių metų daina ir garsūs valavimai.

Tęsiant lietuviškus papročius, jaunieji po tradicinio valso, pašoko suktinį i kurio šokimą įsijungė ir visi svečiai. Amerikiečiai svečiai greitai pagavo muzikos taktą, išmoko suktinio šokio formą ir jo pakartojimo prašė griausmingais plojimais.

Kaip visose mūsų vestuvėse, taip ir čia, pati spalvingiausia ir išpūdingiausia dalis buvo, prisilaikant lietuviškų tautosakos tradicijų, skambant gražioms liaudies dainoms, rūtų vainiko nuo galvos nuėmimas, nuometo uždėjimas

Jaunieji Valerija ir Vytautas Kligiai. A. Čepulio nuotr.

NAUJA LIETUVIŠKA ŠEIMA PHILADELPHIJOJE

Valerija Didelytė ir Vytautas Kligis liepos 12 d. susituokė šv. Andriejaus bažnyčioje, Philadelphijoje. Susituokusius palaimino klebonas Jurgis Degutis. Jungtinių metų giedodavo Vilties choras ir sol. Ona Šalčiūnienė. Bažnyčioje susirinko nemažai žmonių, jų tarpe giminių bei artimųjų draugų.

Sutuoktųjų vaisės įvyko gražioje Four Chefs svetainėje. Pagal lietuviškus papročius, jaunosius pasitiko su duona ir druska jaunųjų tėveliai — Salomėja ir Petras Dideliai, Pranciška ir Steponas Kligiai. Vaisėse dalyvavo didokas skaičius žmonių ir tai buvo įrodymas su koku prielankumu lietuviškoji visuomenė jungiasi i sudaromą lietuviškos šeimos židinio džiaugsmą. Kleb. J. Degučiai, sukalbėjus maldą, iškilnių vedėjas inž. V. Gruzdis tarė jauniems gražų pasveikinimo žodį, o po jo kalbėjo Rima Mironienė LST Korp. Neo-Lithuania Philadelphijos padalinio vardu, įteikdama gražią dovanėlę — Lietuvos vaizdų albumą. Vyt. Matonis ALT S-gos Philadelphijos skyriaus pirm., Gabrielius Mironas LB Philadelphijos apyl. pirm., Vincas Šalčiūnas Vilties choro vardu ir k. Telegrama sveikino LST Korp! Neo-Lithuania vyr. valdyba ir Filisterių S-ga. Beto buvo gauta keletas telegramų ir sveikinimo laiškų iš giminių ir pavienių asmenų, jų tarpe su dovanomis net ir iš Lietuvos.

Po vaišių ir kalbų jaunavedžiai grakščiai pasirodė su pirmuoju šokių, tuo įtraukdami ir svečius i muzikos taktą linksmai patripsinti iki gilių nakties. Nuotai ka buo pakili — sukosi rateliai, skambėjo lietuviškos dainos, nors netrūko ir moderniškų šokių.

Jaunoji Valerija yra dukterė Salomėjos ir Petro Didelių gyvenančių Philadelphijoje, baigusi Pierce College, business management. Ji reikšėsi lietuviškame kultūriname gyvenime ir priklausė LST Korp! Neo-Lithuania, ilgametė Vilties choro dalyvė, Bendruomenės Balso radijo programos bendradarbė, paslanki talkininkė ruošiant kultūrinio pobūdžio rengimus.

Jaunasis Vytautas yra sūnus Pranciškos ir Stepono Kligių, gyvenančių Brooklyne, baigęs Lehigh University, master chemistry inžinierium, turi atsakingą tarnybą C.F. Braun Co. Murray Hill, N.J. Yra pasireiškęs skautų organizacijoje.

Jaunieji žada apsigyventi Elizabetho apylinkėje, N.J. Povestuvinėn kelionėn buvo išvykę i Karibų jūros salas.

V. Kasniūnas

(gb)

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

RUGSĖJO 6 ir 7 D. Ilonos Peterienės tapybos kūrinių paroda Čiurlionio ansamblio namuose.

RUGSĖJO 21 D. Tautos šventės minėjimas ir Lietuvių Diena, Nauj. parapijos salėje. Rengia LB I ir II apylinkės.

RUGSĖJO 27 D. Dainuojančios Žymantų šeimos koncertas. Vakara rengia Dirva.

SPALIO 5 D. Madų paroda. Rengia Korp! Giedra.

SPALIO 12 D. Tėvynės Garų radijo 20-ties metų sukakties minėjimas.

SPALIO 18 D. Rudens balius — abiturientų pristatymas visuomenei. Rengia LB Ohio apyg. jaunimo sekcija.

SPALIO 25 D. Lithuanian Village Bendrovės metinis balius — koncertas.

* SPALIO 26 D. Bruno Markaičio koncertas Nauj. parapijos salėje.

LAPKRIČIO 29-30 D. Balso 25 metų sukakties minėjimas. Rengia Balso Clevelando skyrius.

PLAUKYMO PIRMENYBĖS

Pabaltiečių ir lietuvių plaukymo pirmenybės, turėjusios įvykti liepos 26-27 d. Clevelande, buvo atidėtos i sekmadienį, rugpjūčio 31 d., taip pat Clevelande.

Pirmenybių programa lieka ta pati.

Varžybos vyks CASE-WESTERN RESERVE Universiteto "Donnell" baseine, 10900 Euclid Av., Cleveland, Ohio.

Varžybos šį kartą vyks tik vieną dieną, per dvi sesijas: pirmoji sesija nuo 10 iki 12 val., antroji — nuo 5 iki 7 val. vak.

HOUSES FOR SALE

21,900

New 3 bedroom ranch with 1½ baths built in oven — range & disposal, full basement on a 50x150 ft. lot. Good location off Lake Shore Blvd. Near Shoregate shopping — churches & schools.

18,900

New 3 bedroom ranch with large utility room off Willowick drive with 1½ bath close to shopping & schools.

10,500

Approx. ½ acre industrial lot zoned for heavy industry in Eastlake close to Rte. 91 & the Lakeland freeway.

24,900

New 3 bedroom split level off Lake Shore Blvd. on a 50x200 ft. lot. 1½ baths, family room.

VINE REALTY INC.

Corner Rte. 91 & Vine St. Eastlake, Ohio 942-4440

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

MOLDING FOREMAN

Experienced
in sand and squeezer work.

Bronze Jobbing Foundry

Immediate Opening.

Call

313 — 961-0934

(66-68)

We Offer To Savers

SAVINGS CERTIFICATE

5 1/4%

6 or 12 MONTH
\$10,000
or MORE

Savings certificates issued for six months or one year — in minimum amounts of \$10,000.00, and thereafter in multiples of \$1,000.00. Earnings are paid at maturity.

INSURED

4 3/4%
per annum

Passbook Savings Accounts
Paid Quarterly
Computed and Paid as of:
Mar. 31 — June 30
Sept. 30 — Dec. 31

5%

6 or 12 MONTH
\$5,000
or MORE

Savings certificates issued for six months or one year — in minimum amounts of \$5,000.00, and thereafter in multiples of \$500.00. Earnings are paid at maturity.

Mutual Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION

2212 W. CERMAK RD.
Chicago, Ill. 60608
Virginia 7-7477

PETER KAZANAUSKAS, PRESIDENT

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

DAINUOJANTI ŽYMANŲ ŠEIMA

KONCERTUOS CLEVELANDE RUGSĖJO 27 DIENĄ

DIRVOS RENGIAMAME VAKARE

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Dainius Degesys šių metų birželio mėnesio 11 dieną baigė Case Western Reserve Universiteto Adelbert College Bachelor of Arts laipsnį. Šį rudenį jis tęs studijas tame pačiame universitete School of Dentistry ir ruošia dantų gydytojo profesijai. Dainius šalia mokslo domisi sportu ir yra Korp! Neo-Lithuania korporantas.

• Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos tėvų susirinkimas, kuriame bus renkamas naujas tėvų komitetas ir svarstomi įvairūs kiti mokyklinio gyvenimo bei darbo klausimai, įvyks rugpiūčio 24 d., sekmadienį, tuojuo po lietuviškų pamal-

dų Naujosios parapijos palatose.

Susirinkime prašomi dalyvauti ir tie tėvai, kurių vaikai naujai į mokyklą šiais mokslo metais yra numatę įstoti.

Mokykloje jei bus pakankamai kandidatų, veiks 12 skyrių ir, be lituanistinių dalykų, bus mokoma tautinių šokių bei dainavimo.

Darbą mokykla pradeda rugsėjo 6 d., 9:30 val. ryto.

• New Yorko City baletas Blossom muzikos centre nuo rugpiūčio 21 iki 24 d. duos tris pastatymus ir vieną specialiai vaikams dienų metu rugp. 23 d., 2 v. p. p.

Balet choreografija George Balanchine. Dalyvauja svarbiausi šokėjai Melissa Hayden, Patricia McBridge, Kay Mazzo, Suki Schozer, Violette Verdy, Jacques d'Amboise, Anthony Blum, Conrad Ludlow, Nicholas Magallanes, Francisco Moncion, John Prinz ir Edward Villella.

Bilietai ir smulkesnės informacijos gaunami Blossom Music Center, Severance Hall ir visoje Burrows krautuvėse.

EILĖRAŠČIAI JAUNIESIEMS SKAITYTOJAMS

TEVIŠKĖLĖ AŠ REGIU. Prano Imsrio parašyti eilėraščiai jauniems skaitytojams. Iliustravo Aida Vektarytė. 40 puslapių. Spaudė Vilties spaustuvė Clevelande. Kaina \$1.00.

Knyga labai vertinga dovana jauniems skaitytojams. Gaunama Dirvoje, pri-

siuntus \$1.00.

LIETUVIŲ KULTŪRINIAM DARŽELIUI 40 METŲ

Šį rudenį, spalio mėn. suina 40 metų nuo Clevelando Lietuvių Kultūrinio Darželio įsteigimo. Tai vienintelis pasaulyje toks paminklas mūsų tautai.

Šiam įvykiui atžymėti, Liet. Kult. Darželio Sąjunga rengia 40 metų sukakties minėjimą šia tvarka:

1. Diena — sekmadienis, rugsėjo 7. Pamaldos šv. Jurgio bažnyčioje 10:30 val.

2. Po pamaldų — iš bažnyčios vykstama į Lietuvių Darželį, trumpai programai.

3. Po programos darželyje, Nauj. parapijos apatinėje salėje rengiami pietūs. Kaina asmeniui \$2.50. Jaunimui \$1.25.

4. Po pietų bus tęsiama minėjimo programa, kalbos ir meninė dalis. Taipgi bus rodomas istorinis filmas nuo Darželio įsteigimo iki Maironio paminklo atidengimo iškilnių.

Norintieji dalyvauti prašomi įsigyti bilietus pietums pas platintojus Vytautą Braziulį, J. Sadauską, I. Visocką, P. Glugodienę arba prie įėjimo.

Maloniai kviečiami dalyvauti visi. Telef. HE 1-6344, arba AN 1-0969.

Darželio Sąjungos valdyba: K. S. Karpus, pirm.; Juozas Sadauskas, vicepirm.; Mary Trainauskas, sek.; Vytautas Braziulis, išd.; Pola Glugodienė, rengimo iškilnių.

• Šachmatų mėgėjams. Rugpiūčio 23-24 d. Clevelande, Čiurlionio namuose, 10908 Magnolia Dr. ruošiamas Š. Amerikos Lietuvių šachmatų pirmenybės. Šeštadienį 3 ratai, pradedant 10 v. ryto ir sekmadienį 2 ratai. Starto mok. \$10, jauniems \$5. Kviečiami gausiai dalyvauti.

• Sovietų agresijos Čekoslovakijoje metinių sukakties proga rugpiūčio 20 d., 8 v. v. televizijoje, kanalas 61, bus rodomas filmas "Seven day to remember". Filmo rodymas tęsis 58 minutes. Tie, kurie negali, matyti kanalo 61, gali ateiti pamatyti filmą į Sokol Tyrs Hall, 3689 E. 131 St., kur bus rodomas dideliame ekrane. Įėjimas nemokamas.

• Clevelando Sveikatos Muziejuje 8911 Euclid Ave., šeštadienį, rugpiūčio 30 d. ir sekmadienį, rugpiūčio 31 d. bus rodomi du filmai: Living in space ir Apollo — returning from the moon. Pradžia 2:30 p. p.

• Autobusai į Columbus Ohio valstijos parodą "Clevelando dieną" rugpiūčio 24 d., kur bus fantastinė programa, iš Public Square išvažiuos tarp 8 ir 8:30 v. ryto. Iš Columbus atgal išvažiuos 6 v. v. Bilietai suaugusiems \$7.50 ir vaikams \$4.50, įskaitant ir įžangą į parodą. Vietas galima rezervuoti CTS, 1404 E. 9 St.

NAUJOJE PARAPIJOJE išnuomojamas butas 5 kambarių.

692-1169

(65-66)

NAUJAS SOCIETY NATIONAL BANKO PREZIDENTAS

Po Society National Bank of Cleveland direktorių susirinkimo, Walter F. Lineberger, Jr., direktorių tarybos pirmininkas ir vyriausias vykdomasis vedėjas, pranešė, kad J. Maurice Struchen, 48 metų, tapo išrinktas Ohio ketvirtą didžiausio banko prezidentu. Tuoj po to banko tarybos posėdžio, Struchen tapo išrinktas direktorium ir egzektivių viceprezidentu Society Corporation, antros didžiausios bankinių apyvartų kompanijos Ohio valstijoje. Lineberger paskelbė kad kaip abiejų tarybų direktorius Struchen perima pareigas pasitraukusio iš pareigų Gilberto P. Schafer.

Lineberger, išrinktas praeitais metais vyriausiu vedėju Society National Banko ir Society Corporation, bus ir toliau tarybos pirmininku ir vyriausiu egzektivių Society National Banko ir prezidentu ir vyriausiu vedėju Society Corporation.

Strucher laikomas vienu plačiausiai patyrusių bankininkų, kokio reikėjo Society National Bankui.

• Julė Rastenienė, atvykus paviešėti pas savo motiną Oną Baltrukonienę ir seseris, apsilankė Dirvos redakcijoje.

Buvus uoli visuomenės veikėja kai gyveno Clevelande pirmo pasaulinio karo metu, ištekęs už adv. Nado Rasteno ir persikėlus gyventi į Baltimore, ten eilę metų energingai darbuojasi organizacijose.

PADĖKA

Mieliems Clevelando ramovėnams ir visiems mūsų draugams, užjautusiems mus mūsų didžioje nelaimėje, mūsų miėlai žmonai ir motinai mirus, ir suteikusiems mums moralinę ir materialinę paramą: p.p. Jonui Krištolaičiui, J.M. Margevičiui, Vincui Apaičiui, Viktorui Amšiejui, Kostui ir Irenai Braziams, Albinai Mekešienei, Feliksui Navickui, Stasiui Astrauskui, Jonui ir Onai Žukams, Jonui Cituliui, Antanui Mikoliūnui, Rapolui ir Danutei Valodkams, Jonui ir Izoldai Juodišiams, Zigmui Taručiai, Ignui Verbylai, Jonui Ursaičiui, Stasiui Jurgačiui, Antanui Beržinskui, Linui Staškūnui, Vincui Skirpstui, Vladui Dauktui, Juozui Miglinui, Vladui Knistautui, Karoliui Morkūnui, Stasiui Lukoševičiui, Antanui Čiuprinskui, Algii Penkauskui, Juozui Kaklauskui, Stasiui Pabrinskiui, Pranui Puškoriui, Zenonui Dučmanui, Petriui

Jurgutavičiui, Antanui Plečkaičiui, A. ir R. Patrauskams, Petriui Jarašiūnui, Alfonsui Steponavičiui, Petriui Liaukoniui, Kaziui Budriui, Petriui Vaiginiui, Vitui Čiuprinskui, Marceli Gausienei, Antanui ir Irenai Beržinskams, Juozui Marcinkevičiui, Vladui ir Antaninai Gelažiams, Stasiui ir Jadvygai Ignatavičiams, Kaziui Narbutui, Antanui Jonaičiui, Pranui Maineliui, Kaziui Gaižuičiui, Benjaminui Paulioniui, Adolfui Lūžai, Stasiui Gausiui, Antanui V. Jonaičiui, dr. K. Pautieniui, Ignui Stankevičiui, Adelei Brazaitienei, Jonui Andrijauskui, Feliksui Zylei ir Jonui Žagarskui reiškiami mūsų gilią padėką.

Ypatinę padėką reiškiam p. Jonui Balbatui, organizavusiam mums pagalbą, kun. Angelaičiui suteikusiam paskutinį patarnavimą, poniams Čiuprinskienei ir Mikoliūnienei talkinusioms paminėjimo pietuose ir visiems, galčia neišvardintiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu mums gelbėjo sunkioje valandoje dar kartą nuo širdus ačiū.

Aleksas Spirikaitis ir sūnus.

MIRĖ

Jonas Godaitis, 4423 E. 131 St. Palaidotas rugp. 13 d. Hillcrest kapinėse.

Pijus Jasulaitis, 15900 Pythias Avenue. Palaidotas Kalvarijos kapinėse šeštadienį, rugp. 16. Pamaldos buvo naujos parapijos bažnyčioje.

Konstancija Pauliukevičienė, Lockyear Avenue. Palaidota Kalvarijos kapinėse rugp. 14 d. Pamaldos buvo šv. Jurgio bažnyčioje.

ĮSIJUNKITE Į SPORTĄ!

LSK Žaibo lengvatlečiai ruošiasi dalyvauti 1969 m. S. Amerikos Paibaltiečių ir Lietuvių Lengvosios Atletikos metinėse žaidynėse, kurios įvyks rugsėjo 6 d. Toronto, Ont.

Varžybų programoje yra šios klasės berniukams ir mergaitėms:

B (14-15 metų), C (12-13 m.) ir D (žemiau 12 m.).

Iš Clevelando į šias varžybas numatoma nugabinti apie 40 sportininkų.

Berniukai ir mergaitės šio amžiaus, kurie dar nėra aktyviai įsijungę į sportą, tačiau norėtų tai padaryti, prašomi kreiptis į Ritą Čyvaite, telefonu 486-3228, arba atvykti tiesiai į treniruotes, kurios vyksta kiekvieną antradienį ir ketvirtadienį St. Joseph High School stadione, Lake Shore Blvd. ir E. 185 St. Pradžia 6:30 p.m.

LSK Žaibo Lengv. Atletikos Sekcija

SEKMINGOS SPORTININKĖS

Clevelando LSK Žaibo sportininkės Rita Čyvaite, Eglė Giedraitytė ir Julija Staškūnaitė dalyvaudamos A.A.U. Junior Olympics varžybose iš kvalifikacinių lokalinių rungtynių prasiškasė į finalines Lake Erie A.A.U. distrikto apimančio šiaurinį Ohio, Junior Olympics pirmenybes, liepos 24 d. kuriose sėkmingai pasirodė.

R. ČYVAITE, 14-15 m. klasėje laimėjo pirmą vietą šuolyje į aukštį persėkusi 4'-8" (1.43 m) ir antrą vietą 440 yd. bėgime, prabėgusi per 63.4 sek., pagerindama Š. Amerikos lietuvių rekordą moterų ir mergaičių A ir B klasėse. Senas rekordas 65.1 sek. buvo pasiektas R. Jokūbaitytės (Žaibas) 1968 m.

E. GIEDRAITYTĖ, 14-15 m. klasėje laimėjo pirmą vietą 50 yd. klūtiname bėgime per 7.8 sek., pakartodama D. Čiurlionytės (Žaibas) 1962 m. pasiektą Š.A. lietuvių merg. B (14-15) kl. rekordą. Šuolyje į tolį E.G. buvo 3-čia nušėkusi 15'-6" (4.73 m.).

J. STAŠKŪNAITĖ, 16-17 m. klasėje laimėjo antrą vietą rutulio (8 lb.) stūmimo pasiekusi 32'-2" (9-80 m), pagerintą D. Jurgaitytės (Žaibas) 1965 m. pasiektą Š. A. lietuvių mergaičių A (16-17 m.) rekordą (31'-4").

R. Čyvaite ir E. Giedraitytė iš šių varžybų buvo atrinktos atstovauti Lake Erie A.A.U. distrikto 6-jo A.A.U. Regiono Junior Olympics pirmenybėse, š.m. rugpiūčio 3 d. Terre Haute, Ind. Šis regionas apima Ohio, West Virginia, Kentucky Indiana, Michigan ir Illinois valstijas.

Regioninėse varžybose R. Čyvaite 440 yd. prabėgo per 64.5 sek. ir persėko į aukštį 4'-6" nepakliūdama į baigmę. E. Giedraitytė regioninėse varžybose nedalyvavo dėl išvykimo į skaučių stovyklą Kanadoje.

Linkėtina šioms mūsų sportininkėms neužmigtį ant laurų bet ir toliau sėkmingai reprezentuoti lietuviškas spalvas sportinėje srityje.

S.V.

• Prieš atnaujinami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

Parduodamas namas 8 kambarių, ant dvigubo sklypo St. Clair ir Nottingham apylinkėje. Arti parduotuvų, bažnyčios ir mokyklos. Prašo \$19,900.00. Skambinti 944-5511 ir 481-4959 (po 7 val. vak.). (66-67)

Naturally
SUPERIOR SAVINGS

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and
REMODELING
LOANS
...
INSURED SAVINGS

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vésinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai.
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DALYVAUKIMĖ KONGRESE

Š. m. rugpjūčio mėn. 30-31 ir rugsėjo mėn. 1 dienomis Amerikos Lietuvių Taryba (ALT) Detroit, Mich. organizuoja Amerikos Lietuvių Kongresą.

Prieš kurį laiką ALT S-gos skyriams buvo išsiuntinėti tuo reikalu A. L. Tarybos kvietimai, kuriuose suteikta smulkesnė informacija ir nurodyta suvažiavimo tvarka.

ALT S-ga yra viena iš pagrindinių Amerikos Lietuvių Tarybos narių ir jos veiklos bei darbų rėmėja. Todėl yra svarbu, kad visi S-gos skyriai į šį Kongresą prisijungtų savo atstovus. Jei atstovams išrinkti narių susirinkimų jau nebūtų numatyta suvesti, tai skyrių valdybos yra prašomos tokius atstovus pakviesti (vienas atstovas nuo 10 narių). Kongrese gali dalyvauti kiekvienas S-gos narys. Siekime, kad šis Kongresas būtų gausus ir kad jame S-ga būtų tinkamai atstovaujama.

Teodoras Blinstrubas,
ALT S-gos Pirmininkas

C. Modestavičius,
Sekretorius

• Inž. D. A. Siliūnas su žmona Vida prieš keletą savaičių grįžo iš Pietų Amerikos ir įsikūrė Pittsburghe, Pa., kur firmoje The Rust Engineering Co. gavo atsakingas pareigas. Atnaujindamas prenumeratą, pridėjo 24 dol. auką, kaip paramą Dirvai.

Inž. D. Siliūnas, kaip ir jo tėvelis, priklauso Korp! Neo-Lithuania ir žada dalyvauti, jei laikas leis, šią vasarą neolituojančių stovykloje ir suvažiavime.

AUKA DIRVAI

Detroito Stasio Butkaus šaulių kuopos spaudos ir kultūros sekcijos pirmininkas Vladas Mingėla, atsiųsdamas Dirvai 20 dol., rašo: "Įvertindami lietuviškos spaudos reikšmę — lietuvių išlaikymui, patriotizmo ugdymui, lietuviškos kultūros puoselėjimui, Detroito St. Butkaus šaulių kuopos valdyba š. m. liepos mėn. 26 d. posėdyje paskyrė Dirvai paremti 20 dolerių; tai tik simbolinė parama. Teikite priimti Detroito Stasio Butkaus šaulių kuopos širdingą padėką už suteiktą

mą Dirvos skiltyse vietos šauliams reikalingam gvil-denti."

Dirva už auką nuoširdžiai dėkoja.

• Atlanto Rajono skautų-čių stovykla "Trakai" įvyks rugpjūčio 24-30 d. Worcester County 4-H Camp, No. Spencer, Mass., tel. 617 — 885-4891.

Pagrindiniai stovyklos vadovai: v. s. P. Molis, ps. G. Stankūnienė, s. R. Lora, s. Č. Kiliulis ir ps. R. Jakubauskas.

Pavėlavę su registracija ją gali atlikti tiesioginiai pas stovyklos išdininką ps. A. Glodą, 15 Ayrshire Rd., Worcester, Mass. 01604, tel. 617 — 754-4326.

NEW YORK

GYDYTOJŲ SUSIRINKIMAS

N. Y. Apylinkės Lietuvių Gydytojų Draugijos Valdyba prašo narius gausiai dalyvauti ruošiamame visuotiniame susirinkime sąsąjėje su Pasaulio ir Amerikos Liet. Gyd. Sąjungos suvažiavimu Toronte, Kanadoje, š. m. rugpjūčio mėn. 30-31 dienomis.

Pakvietimai su dienotvarkė jau išsiųsti nariams ir visiems mums žinomiems liet. gydytojams Rytiniame Atlanto Pakraštyje, kviečiant juos įstoti nariais.

Susirinkimas įvyks š. m. rugpjūčio 23 dieną, 5 val. p. p. daktaro A. Narvydo rezidencijoje: 409 Larkfield Rd., E. Northport, L. I., N. Y.

Taip pat primenama, kad dr. A. Narvydas savo keliu kviečia gydytojus atvykti su svečiais į jo rengiamą pobūvį, kuris seks, susirinkimui pasibaigus.

• Dr. Algirdas ir Giedrė Budreckiai rugpjūčio 10 d. susilaukė pirmagimio sūnaus.

Abu tėvai yra žinomi aktyvūs New Yorko lietuvių visuomeninio gyvenimo nariai.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

PRENUMERUOKIME DIRVĄ!

DIRVA,
6907 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio 44103

Prašau siųsti Dirvą 1 metams (1/2 metų) šiuo adresu

Dirvos prenumerata 1 metams — 13 dol., 1/2 metų 7 dol.

Ta proga jungiu Dirvai auką dol.

Parašas

Adresas

Lietuvių Prekybos ir Pramonės Rūmų Illinois direktoriatas. Priestalo sėdi iš kairės: Anton J. Valonis, Juozas Bacevičius, prezidentas Casimir G. Oksas, Felix Raudonis, William J. Kareiva ir Ronald Gregg. Stovi: Peter Vilkelis, Stanley Balzekas, Vyto Shukis, John Pachankis, Bruno Gramont, John G. Evans ir Kazys Šidlauskas, Nuotraukoje trūksta direktorių J.J. Jerome ir A. Balitno.

ALT PAREIGŪNAI PHILADELPHIJOJE

ALT Valdybos vice-pirmininkas Dr. J. Valaitis ir sekretorius dr. Vl. Šimaitis liepos 27 d. lankėsi Philadelphijoje ir šv. Andriejaus parapijos salėje turėjo pasikalbėjimą su vietos lietuvių veikėjais. Pasikalbėjimo tikslas buvo supažindinti vietos lietuvius su Detroito ruošiamu ALT Kongreso tikslais, pasitarti ALT organizacijos stiprinimo klausimais ir sudaryti artimesnius ryšius tarp ALT Centro ir skyrių.

Susirinkimą sukvietė J.A. Stiklorius ir pristatęs svečius susirinkusiems, paprašė Dr. J. Valaitį padaryti pranešimą. Dr. J. Valaitis nusakė pereinamą ALT kongresų tikslus ir reikšmę, išdėstė Detroito ruošiamo kongreso metmenis, nurodė kalbėtojus bei jų temas ir kvietė Philadelphijos lietuvių organizacijų atstovus bei visus lietuvius Kongrese gausiai dalyvauti ir aktyviai reikštis.

Dr. Vl. Šimaitis kalbėjo apie ALT struktūrą, ji sudarančias organizacijas, taryboje atstovų skaičių ir ALT skyrių uždavinius.

Susirinkusieji iškėlė ALT pareigūnams eilę klausimų ALT veiklos reikalais, santykių su Lietuvių Bendruomene ir kt. Diskusijose dalyvavo vietiniai veikėjai B. Raugas, A. Mažeika, G. Mironas, Gečas ir dar keli.

ALT valdybos nariai išklausė pranešimų, davė savo paaiškinimus jų kompetenciją liečiančiais reikalais, padėkojo vietos veikėjams ir pakvietė dalyvauti Detroito ruošiamame rugpjūčio pabaigoje Kongrese.

SUDARYTOS LIETUVIŲ KONGRESUI DETROITE KOMISIJOS

Detroito Lietuvių Organizacijų Centro Valdyba: K. Veikutis, Rimas Sukauskas, P. Pajogus, V. Lelis, A. Sukauskas ir P. Januška įsijungė į artėjančio Amerikos Lietuvių Kongreso darbus. Yra sudarytos sekančios komisijos:

1. Registracijos Komisija: pirmininkė St. Kaunelienė, 531 W. Grand Blvd., Detroit, Mich. 48216, Tel. TA-67187; narės V. Baukytė, Gr. Vaškelytė, R. Kaunelytė, R. Garliauskaitė, M. Sukauskaitė,

ALT VADOVAI BOSTONE

Belankydami lietuvių kolonijas ALT pirmininkas inž. Eug. Bartkus ir vicepirmininkas dr. K. Šidlauskas rugpjūčio 7 dieną buvo sustoję Bostone.

Čia vietinio ALT sk. pirmininkas inž. Ed. Cibas sukvietė į Lietuvių klubo salę Bostono, Brocktono ir apylinkių kolonijų lietuvių organizacijų veikėjus ir spaudos korespondentus pasiklausyti ALT vadovų pranešimo.

Inž. E. Bartkus savo pranešime ribojosi nurodinti Amerikos Lietuvių Tarybos kūrimosi istoriją, jopolitinę struktūrą ir veiklos uždavinius. O vienas iš pagrindinių ALT veiklos uždavinių yra informacinio kontakto palaikymas su Valstybės Departamentu pareigūnais bei Senato ir Kongreso nariais, informuojant Lietuvos bylą reikiamais klausimais. Šalia politinių Lietuvos vadovo bylos reikalų Amerikos Lietuvių Taryba palaiko plačius ryšius su universitetais, egzilinėmis kitų tautybių politinėmis organizacijomis ir žymesniais amerikiečiais. Parūpinama jiems medžiagą anglų kalba apie Lietuvą ir tuo būdu palaiko mūsų laisvės kovos bylą gyvą Amerikos politinėje arenoje.

V. Hotraitė ir R. Juškaitytė.

2. Banketo Komisija: pirmininkė E. Paurazienė, 17403 Quincy Ave., Detroit, Mich. 48221, tel. UN 2-3298, nariai: P. Januška, St. Hotra, S. Zanger ir I. Laurinavičienė.

3. Nakvynių Komisija: pirmininkas A. Sukauskas, 2002 Ferdinand St., Detroit, Mich. 48209, tel. TA 65678; nariai: Vl. Pauža, M. Grinienė ir Dana Valytė.

4. Finansų Komisija: pirmininkas P. Pajogus, 2027 23 St., Detroit, Mich. 48216, Tel. 826-0033; nariai: V. Lelis, V. Staškus.

5. Jaunimo Komisija: pirmininkas Rimas Sukauskas, 2002 Ferdinand St., Detroit, Mich. 48209, Tel. TA 6-5678; nariai: Vladas Duoba, Algis Ratnikas, Šarūnas Lišauskas, Vyt. Baukys, Audronė Tamulionytė, Ona Valytė, Dana Valytė, Rob. Selenis, A. Norus ir L. Garliauskaitė.

Šių komisijų koordinatorių Kazys Veikutis.

Toliau, kaip savo pranešime jis pažymėjo, kad šis jų kelionės tikslas, lankantis lietuvių kolonijose, paraginti vietines organizacijas gausiai dalyvauti šį rudenį įvykstančiame Amerikos Lietuvių Tarybos kongrese Detroito. Kongresai Tarybos yra šaukiama kas penkeri metai. Jų tikslas įvertinti Tarybos veiklą praityje ir nustatyti veiklos gaires ateičiai. Amerikos Lietuvių Tarybos veiksmingumas priklauso nuo krašto lietuvių organizacijų finansinės ir moralinės paramos. Lietuvių organizacijų atstovai, suvažiavę į Tarybos Kongresą kas penkeri metai, ne tik suteikia mandatą Tarybai kalbėti Amerikos lietuvių vardu, bet drauge padidina jos autoritetą, atstovaujant lietuvių ir pavergtos Lietuvos reikalus Washingtono. Dėl to ALT pirmininkas E. Bartkus kvietė kuo daugiau atstovų pasiųsti į kongresą iš Bostono ir apylinkės.

Po pranešimo pirm. E. Bartkus atsakinėjo į susirinkusių paklausimus.

Dr. K. Šidlauskas, ALT vicepirmininkas papildė E. Bartkaus pranešimą, interpretuodamas kai kuriuos Lietuvos bylą liečiančius klausimus tarptautinės teisės plotmėje. Tenka pastebėti kad dr. K. Šidlauskas yra baigęs Harvardo universiteto tarptautinės teisės skyrių ir yra plačiau susipažinęs šiuose klausimuose.

Po pranešimų svečiams inž. E. Bartkui ir dr. K. Šidlauskui Tautinės Sąjungos namuose Bostono skyriaus valdyba surengė vaišes į kurias atsilankė gausus būrys vietinių veikėjų, jų tarpe ir poetas St. Santvaras. Čia buvo tęsiama diskusijos mūsų visuomeninio ir organizacinio pobūdžio klausimais.

J.V. Sūduvas

BOSTONAS ATSTOVAUS LIETUVIUS

Šiais metais spalio 16-18 d. Knoxville, Tennessee bus Jungtinių Amerikos Valstijų Tarptautinis Festivalis, kur dalyvaus 40 tautybių, jų tarpe ir lietuviai.

Bostono Tautinių Šokių Sambūris vad. Onos Ivaškienės yra pakviestas ir dalyvaus su 16-ka šokėjų. Šoks šiuos šokius: Suk suk rate-lį, Studentų valsa, Rezginė-lę ir Landytinį.

• ZIONO EVANGELIKŲ-LIUTERONŲ parapijos klebonas kun. dr. J. Pauperas, savo vadovaujamose bažnyčioje 2209 So. Bell Ave., Chicagoje rugp. 10 d. sekmadienį pamaldų metu paskelbė rinkliavą Lietuvių Kongresui paremti. Surinktus \$15.44 įteikė ALT ir rinkliavą tęs toliau.

Kun. dr. J. Pauperas laikys Detroito pamaldas evangelikams - liuteronams Kongreso metu.

• LIETUVIŲ KONGRESUI įvyksiančiam š.m. rugpjūčio 30-31 d.d. Detroito paremti iki rugpjūčio 9 d. gautos šios aukos -- \$50.00 -- Chicago Savings and Loan Assn. prezidentas J. Pakel, po \$10.00 -- LVS Ramovė, Detroito Sk., SLA 121 kuopa per D. Riauką, Clinton, Ind., St. Bredes, Jr. Brooklyn, N.Y. Po \$5.00 -- Liet. Katalikų Susivienijimas 28ta Kuopa, Luzerne, Pa.

• Lietuvos paštininkų atsiminimų knyga, kuri buvo pavadinta: "Nuo krivulės iki raketos", sudarydama gerą išvaizdą ir sverianti pora svarų, jau baigiama išsiųstinėti visiems prenumeratoriams ir naujai ją užsisakantiems asmenims. Ji yra 550 pusl. didumo, su 300 nuotraukų ir spalv. Lietuvos pašto ženklais. Kaina \$5.00. Ją galima užsakyti adresu: A. Gintneris, 3221 W. 61 St., Chicago, Illinois 60629.

DETROIT

• Vytas Kaunelis laimėjo Detroit News laikraščio \$500.00 stipendiją. Kadangi jis dar tik 15 metų, stipendija bus išmokėta kai pradės lankyti universitetą. V. Kaunelis yra baigęs lituanistinę mokyklą, skautauja ir dalyvauja jaunimo chore. Taip pat nuo mažų dienų priklauso ir SLA.

• Vladas Pauža, Aušros lit. mokyklos vedėjas praneša, kad mokiniai, kurie nori lankyti lituanistinę mokyklą registruojasi Neringoje. Šiais mokslo metais veiks 8 skyriai.

Wanted 1st Class Skilled
TOOL ROOM —
MACHINISTS

SHEET METAL MEN
MACHINE ASSEMBLERS
Steady employment, overtime, Excellent pay and fringe benefits.
LINK ENGINEERING CO.
13840 Elmira
Detroit, Mich.
(65-71)

ELECTRIC MOTOR REPAIR SHOP

Variety of Jobs Available
WINDERS, SINGLE PHASE
WINDERS, 3 PHASE
MECHANICAL REPAIRMAN
COIL WINDER
We are interested in men who have a mechanical or electrical background. We are willing to train.

The Elliott Electric Co.
2186 West 25th
Interview 9 to 11 and 1 to 3 P.M.
Cleveland, Ohio
(65-68)

WANTED

1ST CLASS
STEEL RULE DIE MAN
Die cutting manufacturing needs a man to make close tolerance intricate steel rule gasket dies. Experience required. This is a challenging job with a growth company. Good wages and relocation cost for the right man. Ideal location in southwestern Ohio town.

INDUSTRY PRODUCTS
CO.

Piqua, Ohio
513 — 778-0585
(62-71)